

ภาคผนวก

ตัวอย่างแนวคำถามและคำตอบ

คำถาม นายอุดมเป็นลูกหนี้เงินกู้ยืมยืมมาอยู่หนึ่งแสนบาท โดยมีนายของอาจเป็นผู้ค้ำประกัน ต่อมานายอุดมถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องล้มละลาย ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด นายอำนาจได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วรายงานความเห็นเสนอต่อศาล ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้นายอำนาจได้รับชำระหนี้จำนวนหนึ่งแสนบาทนั้นได้ แต่นายอำนาจก็ยังไม่ได้รับส่วนแบ่งชำระหนี้ไปเลย ต่อมาของอาจผู้ค้ำประกันถูกเจ้าหนี้อีกคนหนึ่งฟ้องให้ล้มละลายอีกคดีหนึ่ง และศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นายของอาจเด็ดขาดอีกเช่นกัน ดังนั้น นายอำนาจจะนำหนี้เงินกู้จำนวนหนึ่งแสนบาทรายเดียวกันนั้นมาขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่นายของอาจถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดอีกได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามขูหาทรัพย์ มูลหนี้ตามสัญญาค้ำประกันที่นายของอาจทำไว้ นั้น ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นายของอาจ นายอำนาจจึงมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้จากนายของอาจผู้ค้ำประกันได้อีก ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 (นัยคำพิพากษาฎีกาที่ 185/2512) ถ้าจะให้เจ้าหนี้ (นายอำนาจ) รอไปจนกว่าจะได้รับส่วนแบ่งจากนายอุดมเสียก่อน ก็อาจจะพันกำหนดเวลาขึ้นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่นายของอาจเป็นจำเลย ฉะนั้น นายอำนาจเจ้าหนี้จึงมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ทั้งจากลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน แต่นายอำนาจคงมีสิทธิได้รับชำระส่วนแบ่งจากคดีล้มละลายทั้ง 2 คดีนั้นได้เพียงไม่เกินจำนวนหนึ่งแสนบาทที่ตนเป็นเจ้าของหนี้เท่านั้น

คำถาม นายพิศิษฐ์ขี้บรยนต์ด้วยความประมาทชนนายพิชัยได้รับบาดเจ็บสาหัส นายพิชิตคิดค่าสินไหมทดแทนที่ตนควรได้รับเป็นจำนวนเงิน 40,000 บาท แต่นายพิศิษฐ์ยอมที่จะชดใช้ให้เพียง 20,000 บาท จึงไม่สามารถตกลงกันได้ ต่อมาปรากฏว่านายพิศิษฐ์เป็นบุคคลมึนหมึ่สินกันพันตัว ดังนั้น นายพิชัยจะนำคดีมาฟ้องนายพิศิษฐ์ให้ล้มละลายได้หรือไม่ และหากนายพิชัยไม่ได้เป็นโจทก์ฟ้องเอง แต่นายพิศิษฐ์ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องให้ล้มละลาย และศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

เด็ดขาด ดังนี้ นายพิชัยจะยื่นคำขอรับชำระหนี้ 40,000 บาทของคนในคดีล้มละลายได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9, มาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

หนี้ที่จะนำมาฟ้องคดีล้มละลายได้ หนี้นั้นต้องกำหนดจำนวนได้แน่นอน กรณีตามอุทธรณ์ นายพิชัยถูกนายพิศิษฐ์ขับรถยนต์ชนได้รับบาดเจ็บสาหัสด้วยความประมาท เป็นการละเมิดที่ไม่อาจกำหนดจำนวนค่าเสียหายได้แน่นอน นายพิชัยจะนำคดีมาฟ้องนายพิศิษฐ์เป็นคดีล้มละลายไม่ได้ จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาให้ชำระหนี้แล้ว หรือตกลงกันโดยการรับสภาพหนี้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 แต่ถ้านายพิชัยไม่ได้เป็นโจทก์ฟ้องเอง แต่นายพิศิษฐ์ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องให้ล้มละลาย เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว แม้หนี้นั้นไม่อาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน นายพิชัยก็ชอบที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94

คำถาม นายมิตรฟ้องว่านายมิตรเป็นตัวแทนออกเงินทรองซื้อแหวนเพชร 1 วง ราคา 800,000 บาทให้แก่ นายเพชร นายเพชรได้รับแหวนดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ชำระราคาและได้รับหนังสือทวงถามให้ชำระค่าแหวนเพชรแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง มีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นายเพชรก็ไม่ชำระ นับเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ทั้งปรากฏว่านายเพชรมีหนี้สินมากมายตกเป็นผู้มีหนี้สินล้มพันตัว ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นายเพชรเด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลาย นายเพชรให้การว่าแหวนเพชรตามฟ้องตกน้ำหายไปแล้ว แต่นายมิตรได้ยืมรถยนต์ 1 คัน ราคา 700,000 บาท ของนายเพชรเพื่อใช้เป็นพาหนะไปซื้อแหวนดังกล่าวและรถยนต์ยังอยู่ในความครอบครองของนายมิตร นายมิตรปกปิดข้อเท็จจริงไม่ได้กล่าวในฟ้องว่าถ้านายเพชรล้มละลายแล้ว นายมิตรยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันรถยนต์มาในฟ้อง ซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของนายมิตรแล้วเงินยังขาดอยู่ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท ฟ้องจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ยกฟ้อง ครั้นถึงวันนัดพิจารณา นายมิตรและนายเพชรต่างแถลงรับข้อเท็จจริงตามคำฟ้องและคำให้การ ทั้งต่างไม่สืบพยาน ดังนี้ คำฟ้องของนายมิตรชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายเพชรเด็ดขาดหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 6, มาตรา 9, มาตรา 10, มาตรา 14 และ ป.พ.พ. มาตรา 819 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหารณ์ นายมิตรเป็นตัวแทนซื้อแหวนเพชรให้แก่ นายเพชร ส่วนรถยนต์อยู่ในความครอบครองของนายมิตร โดยนายมิตรยืมจากนายเพชร หากใช้ตกอยู่ในความครอบครองของนายมิตรเพราะเป็นตัวแทนไม่ นายมิตรจึงไม่มีสิทธิยึดหน่วงรถยนต์ที่ยืมมา ตาม ป.พ.พ. มาตรา 819 นายมิตรไม่ใช่เจ้าหนี้ประกันตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 6 จึงไม่ต้องกล่าวในฟ้องว่าถ้า นายเพชรล้มละลายแล้ว นายมิตรยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้อง ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 10(2) ดังนี้ คำฟ้องของนายมิตรจึงชอบด้วยกฎหมาย

ทรัพย์สินของนายเพชรที่เป็นแหวนเพชรตกแม่น้ำหายไป คงเหลือรถยนต์ราคา 700,000 บาท แต่นายเพชรเป็นหนี้นายมิตร 800,000 บาท นายเพชรจึงมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน และข้อเท็จจริงตามฟ้องและคำให้การก็รับฟังได้ว่า นายเพชรมีหนี้สินฉันทันตัว เมื่อนายเพชรเป็นหนี้ นายมิตรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท และหนี้สินนั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน นายเพชรไม่ได้นำสืบว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุที่ไม่ควรให้ล้มละลาย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 และมาตรา 14 ดังนี้ ศาลต้องมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นายเพชรเด็ดขาดตามฟ้อง

คำถาม วันกู้เงินวินโดยวงเป็นผู้ค้ำประกัน ต่อมาวันถูกเจ้าหนี้ยื่นฟ้องคดีล้มละลาย และศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และพิพากษาให้ล้มละลายโดยลำดับ แต่วินไม่ได้ขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเรื่องนั้น ดังนั้น วินจะนำหนี้ดังกล่าวมาฟ้องวินและวงให้รับผิดชอบสัญญาและผู้ค้ำประกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 27 และมาตรา 91 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหารณ์ การที่วันถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ใน พ.ร.บ.ล้มละลายฯ นั่นคือต้องเป็นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามมาตรา 91 เมื่อวินไม่ได้ขอรับชำระหนี้ไว้ จึงเป็นอันหมดสิทธิเรียกร้องต่อวันถูกหนี้ในคดีล้มละลายนั้น สำหรับวัน วินจึงไม่มีอำนาจฟ้อง (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1001/2509 (ประชุมใหญ่))

อย่างไรก็ดี หนี้รายนี้ถือไม่ได้ว่าระงับสิ้นไป ศาลมีอำนาจที่จะพิจารณาคดีสำหรับจำเลยซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันต่อไปได้ ผู้ค้ำประกันไม่หลุดพ้นจากความรับผิด (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1808/2521, 3620/2530)

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง เมื่อลูกหนี้มาขอประนอมหนี้ ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้ 20% และศาลสั่งเห็นชอบด้วยแล้ว กรณีเช่นนี้เจ้าหนี้ที่มาขอรับชำระหนี้ต่อไปนี้จะถูกผูกมัดเพียงใด

เจ้าหนี้รายที่หนึ่ง นายผจญขอรับชำระหนี้เงินกู้ 100,000 บาท

เจ้าหนี้รายที่สอง นางจินตนา ขอรับชำระหนี้เงินกู้ 60,000 บาท

เจ้าหนี้รายที่สาม กรมสรรพากร ขอรับชำระหนี้ค่าภาษีเป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท

เจ้าหนี้รายที่สี่ นายศิริกร ขอรับชำระหนี้ดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงิน 50,000 บาท

เฉพาะเจ้าหนี้รายที่สาม กรมสรรพากรและเจ้าหนี้รายที่สี่นายศิริกร ไม่ยินยอมด้วยในการขอประนอมหนี้ของลูกหนี้ในครั้งนี้

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56, มาตรา 77(1)(2) (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ในการประชุมหนี้ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและศาลเห็นชอบด้วยแล้ว ผู้กมัดเจ้าหนี้ทั้งหมดในเรื่องหนี้ที่อาจขอรับชำระได้ ตามอุททาหรณ์ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้ ปรากฏว่าที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้ เจ้าหนี้รายที่หนึ่งและรายที่สองจึงถูกผูกมัดให้ได้รับชำระหนี้ร้อยละ 20 ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56

ส่วนเจ้าหนี้รายที่สามและรายที่สี่ ไม่ถูกผูกมัดไปด้วย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 77 (1),(2) เพราะในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อลงมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้ นั้น เจ้าหนี้รายที่สามและรายที่สี่ไม่ยินยอมด้วย จึงไม่ถูกผูกมัดให้ได้รับชำระหนี้ร้อยละ 20 ไปด้วย นั่นก็คือยังคงได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน

คำถาม พิจิตเป็นตัวแทนซื้อหุ้นของบริษัทป้อมเพชร จำกัด ให้แก่พิชัยผู้เป็นวิศวกร โดยพิจิตได้ออกเงินทอรองชำระค่าหุ้นแทนพิชัยไปก่อนเป็นจำนวน 600,000 บาท แต่พิชัยไม่ยอมใช้เงินพิจิตจึงใช้สิทธิยึดหุ้นจำนวนนั้นไว้ ต่อมาพิชัยเป็นกณมีหนี้สินล้มละลาย

ก) ภายใต้บังคับมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลายฯ หากพิจิตเป็นโจทก์ฟ้องพิชัยให้ล้มละลาย แต่ไม่ได้กล่าวในฟ้องว่า ถ้าจำเลยล้มละลายแล้วจะยอมสละหุ้นของจำเลยแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตรวจราคาหุ้นในฟ้องด้วย ทั้งนี้ ศาลต้องรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาหรือไม่

ข) ถ้าพิชัยถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องให้ล้มละลายและศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด พิชิตจะขอรับชำระหนี้โดยขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขายทอดตลาดใบหุ้น เพื่อชำระหนี้แก่พิชิดแล้วขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ ดังนี้ พิชิตทำได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 10(2), มาตรา 96(3), ป.พ.พ. มาตรา 241, 244 และ 819 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหารณ์ พิชิตมีสิทธิยึดหน้าหวงใบหุ้นสำหรับหุ้นที่ซื้อแทนพิชัยเอาไว้ได้ พิชิตจึงเป็นเจ้าของหนี้มีประกัน ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 6 ในความหมายของผู้ทรงสิทธิยึดหน้าหวงเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ ดังนั้น

ก) พิชิตเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ต้องปฏิบัติตามมาตรา 10(2) โดยกล่าวในฟ้องว่า ถ้าจำเลยล้มละลายแล้ว โจทก์จะยอมสละหุ้นของจำเลยเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหุ้นมาในฟ้องด้วย เมื่อไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวฟ้องของโจทก์จึงไม่ชอบที่จะศาลจะรับไว้พิจารณา ต้องพิพากษายกฟ้อง (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 175/2529)

ข) พิชิตมีสิทธิขอรับชำระหนี้โดยขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขายทอดตลาดทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันคือใบหุ้น แล้วขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ได้ ตามมาตรา 96(3) (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1725/2528)

คำถาม สิงห์และเสือต่างเป็นเจ้าของหุ้นซึ่งกันและกัน โดยสิงห์เป็นหนี้เสือ 200,000 บาท ขณะเดียวกันเสือก็เป็นหนี้สิงห์อยู่ 600,000 บาท หนี้ดังกล่าวล้วนเป็นหนี้ที่สมบูรณ์มีหลักฐานประกอบหนี้ ต่อมาเสือเป็นคนมีหนี้สินพันตัว

ก) สิงห์ฟ้องเสือให้ล้มละลาย ตามทางพิจารณาปรากฏว่าหนี้ของสิงห์อันมาเป็นมูลฟ้องให้เสือล้มละลายนั้นขาดอายุความแล้ว แต่เสือไม่ได้ยกอายุความขึ้นต่อสู้ ดังนี้ ศาลจะวินิจฉัยชี้คดีนี้อย่างไร

ข) ถ้าสิงห์มิได้เป็นโจทก์เสือให้ล้มละลาย แต่เสือถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องล้มละลายและศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทวงถามให้สิงห์ชำระหนี้ 200,000 บาท นั้น ดังนี้ สิงห์จะขอหักกลบลบหนี้กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14, มาตรา 94(1) และมาตรา 102 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ก) คดีล้มละลายเป็นคดีที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน เมื่อศาลพิจารณาได้ความว่า หนี้ที่โจทก์นำมาเป็นมูลฟ้องให้จำเลยล้มละลายนั้นขาดอายุความแล้ว ดังนี้ แม้จำเลยจะมีได้ยกขึ้นต่อสู้ แต่ศาลก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นเป็นข้อวินิจฉัยยกฟ้องของโจทก์ก็ได้ โดยถือเป็นเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ถูกหนี้ล้มละลาย ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14 (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 71/2522)

ข) หนี้ขาดอายุความนั้น ถือเป็นหนี้ที่ฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้ตามความในมาตรา 94(1) ดังนั้น เมื่อถึงถูกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทวงหนี้ ถึงจะมาขอหักกลบบลหนี้ย่อมไม่เข้าหลักเกณฑ์ของ พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 102 ทั้งนี้ เพราะถึงเป็นเจ้าหนี้ที่ไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเรื่องนั้น จึงขอหักกลบบลหนี้มิได้ นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1607/2528

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง เมื่อถูกหนีมาขอประนอมหนี้ ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติพิเศษยอมรับค่าขอประนอมหนี้ของถูกหนี 30% ซึ่งในการประชุมเจ้าหนี้ครั้งนี้ไม่มีเจ้าหนี้รายใดคัดค้านหรือไม่ยินยอมเลย และศาลได้เห็นชอบด้วยกับมติพิเศษนั้นด้วยแล้ว ดังนี้ เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ต่อไปนี้จะผูกมัดเพียงใด

เจ้าหนี้รายที่ 1 ขอรับชำระหนี้เงินกู้ 300,000 บาท

เจ้าหนี้รายที่ 2 ขอรับชำระหนี้เงินกู้ 200,000 บาท

เจ้าหนี้รายที่ 3 กรมสรรพากรขอรับชำระหนี้เกี่ยวกับภาษีที่ค้างชำระ 200,000 บาท

เจ้าหนี้รายที่ 4 ขอรับชำระหนี้ถูกฉ้อโกงเป็นจำนวนเงิน 300,000 บาท

เฉพาะเจ้าหนี้รายที่ 3 และเจ้าหนี้รายที่ 4 จะผูกมัดไปด้วยหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 58 ประกอบมาตรา 77(1)(2) (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ในการประนอมหนี้ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและมีมติพิเศษ อีกทั้งศาลได้เห็นชอบแล้ว ย่อมผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหมดในเรื่องหนี้ที่อาจขอรับชำระได้ และในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาค่าขอประนอมหนี้ ปรากฏว่าที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติพิเศษยอมรับค่าขอประนอมหนี้ของถูกหนี โดยไม่มีเจ้าหนี้รายใดคัดค้านหรือไม่ยินยอมด้วย ดังนี้ เจ้าหนี้ทั้ง 4 รายจึงถูกผูกมัดให้ได้รับชำระหนี้ ร้อยละ 30% ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56

ส่วนเจ้าหน้าที่ 3 และเจ้าหน้าที่ 4 ไม่ได้รีบยกเว้นให้ได้สิทธิตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 77(1)(2) เพราะในการประชุมเจ้าหน้าที่มิได้ออกเสียงคัดค้านหรือไม่ยินยอม จึงต้องผูกมัดไปตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56 ตอนท้าย เหมือนกับเจ้าหน้าที่ 1 และเจ้าหน้าที่ 2

คำถาม ห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด มีนายรวยเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดและนายมากเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด นายรวยลงลายมือชื่อส่งจ่ายเช็คในนามของห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด จำนวนเงิน 42,000 บาท ชำระหนี้แก่นายจน และนายมากลงลายมือชื่อประทับตราห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด ส่งจ่ายเช็คอีกฉบับหนึ่งจำนวน 48,000 บาท ชำระหนี้แก่นายจนด้วย ต่อมาห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด ถูกนายจนฟ้องตามเช็คทั้งสองฉบับ และศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด นายจนจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้นายรวยและนายมากล้มละลายตามห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด นายรวยและนายมากต่างคัดค้านว่าตนไม่ต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด และตนมีทรัพย์สินพอชำระหนี้ได้ทั้งหมด ดังนี้ ศาลจะสั่งคำร้องของนายจนอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 89 และ ป.พ.พ. มาตรา 1088 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ นายรวยเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด เด็ดขาด นายจนเจ้าหน้าที่ผู้เป็นโจทก์ยื่นคำร้องขอให้นายรวยล้มละลาย ศาลต้องสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์นายรวยเด็ดขาด ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 89 นายรวยคัดค้านว่าตนไม่ต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด และตนมีทรัพย์สินพอชำระหนี้ทั้งหมดได้

ส่วนนายมากนั้น แม้จะลงลายมือชื่อส่งจ่ายเช็คอันเป็นการสอดเข้าไปเกี่ยวข้องกับจัดการงานของห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด ซึ่งจะต้องรับผิดร่วมกันในบรรดาหนี้ทั้งหลายของห้างหุ้นส่วนมั่งคั่ง จำกัด โดยไม่จำกัดจำนวน ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1088 ก็ตาม แต่นายมากเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด นายจนเจ้าหน้าที่ผู้เป็นโจทก์จะยื่นคำร้องให้ศาลสั่งให้นายมากล้มละลายโดยไม่ต้องฟ้องเปิดคดีขึ้นใหม่ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 89 ไม่ได้ ศาลต้องสั่งยกคำฟ้องของนายจนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนายมาก

คำถาม อำนวยเปิดร้านขายอาหาร ต่อมาถูกอำนาจเจ้าหน้าที่ฟ้องให้ล้มละลาย และศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงเข้ายึดเครื่องปรับอากาศที่ใช้ประจำในร้านค้าของอำนวย ซึ่งอำนวยเช่าซื้อมาจากบริษัทเครื่องเย็น จำกัด และชำระค่าเช่าซื้อยังไม่ครบ แต่เป็น

ที่รู้จักกันทั่วไปว่าอานวยเป็นเจ้าของเครื่องปรับอากาศ กับได้อาخذสิทธิเรียกร้องของอำพลที่มีต่อ
อำไพ เนื่องจากอานวยเป็นเจ้าของนี้อำไพและอานวยเป็นเจ้าของนี้อำพลอีกค่อหนึ่ง บริษัทเครื่องเย็น
จำกัด ร้องคัดค้านการยึดทรัพย์และอำพลก็ได้ร้องคัดค้านการอายัดดังกล่าว ขอให้ถอนการยึดและ
อายัด ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะสั่งให้ถอนการยึดและการอายัดตามคำร้องของผู้ร้องหรือ
ไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 109(1),(3) (เวลาตอบต้องยกเนื้อความ
ของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

กรณีตามอุทหาธรรม วินิจฉัยได้ดังนี้

เรื่องการยึดเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะสั่งยกคำร้องของบริษัทเครื่องเย็น จำกัด เพราะเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจยึดเครื่องปรับอากาศซึ่งใช้ประจำในร้านค้าขายอาหารในทางการค้า
หรือธุรกิจของผู้ล้มละลาย ตามมาตรา 109(3) ถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่
เจ้าหนี้ได้

เรื่องการอายัด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จะสั่งถอนการอายัดสิทธิเรียกร้องเพราะไม่ใช่
สิทธิเรียกร้องของอานวยถูกหนี้ที่มีต่ออานวย แต่เป็นสิทธิเรียกร้องของอำพลซึ่งเป็นบุคคลภายนอก
ที่มีต่ออำไพ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลาย อานวยแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ตาม พ.ร.บ.ล้ม
ละลายฯ มาตรา 109(1) (นัยคำพิพากษาฎีกาที่ 2572/2519)

คำถาม เอกร่วมกับโทกู้เงินศรีไป 300,000 บาท โดยทำหนังสือสัญญากู้ให้ไว้เป็นหลัก
ฐาน ต่อมาเอกถูกจัดวาฟ้องให้ล้มละลาย ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เอกเด็ดขาด โทออกเงินชำระหนี้
ให้ศรีไปรวมทั้ง 300,000 บาทแล้ว โทจะขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้ม
ละลายที่เอกเป็นจำเลยนั้นได้เพียงใดหรือไม่ และถ้าโทยังมีได้ออกเงินชำระหนี้ให้ศรีเลย โทจะขอ
รับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้เพียงไร หรือไม่

ถ้าคดีล้มละลายที่เอกเป็นจำเลยนั้น รวบรวมทรัพย์สินได้พอที่จะจ่ายส่วนแบ่งให้เจ้าหนี้
10% เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะจ่ายส่วนแบ่งให้โทในกรณีแรกและกรณีหลังต่างกันอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 101 และ ป.พ.พ. มาตรา 296 (เวลาตอบ
ต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

กรณีตามอุทหาธรรม วินิจฉัยได้ดังนี้

กรณีแรก โทมิสิทธิชอบชำระหนี้ได้เท่าจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไถ่เบียจากเอกได้ คือ 150,000 บาท ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย, มาตรา 101 ประกอบด้วย ป.พ. มาตรา 296 และเวลาจ่าย ส่วนแบ่ง โทมิสิทธิได้รับส่วนแบ่ง 10% ของเงิน 150,000 บาท คือ 15,000 บาทไปได้

กรณีหลัง โทยังมีได้ออกเงินชำระหนี้ให้ตรีเลขนั้น โทก็ชอบชำระหนี้ได้เท่าจำนวนที่ตน อาจใช้สิทธิไถ่เบียจากเอกได้เช่นเดียวกัน คือ 150,000 บาท ตามหลักกฎหมายเดียวกันกับกรณีแรก นั้นเองและได้รับส่วนแบ่งเช่นเดียวกันกับกรณีแรกเช่นกัน แต่ถ้าตรีเจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิชอบชำระ หนี้ไว้เท่าจำนวน 300,000 บาทแล้ว โทก็หมดสิทธิรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายนั้น ทั้งนี้ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย, 101

คำถาม บริษัทมั่นคง จำกัด ฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมี ซึ่งมีนายพลหุ้นส่วนผู้จัดการและ นายเพิ่มหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบเป็นจำเลยว่า นายเพิ่มสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงสยาม จำกัด เป็นเงิน 600,000 บาท โดยประทับตราห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมีเพื่อชำระหนี้ เมื่อยื่นเช็คต่อธนาคาร ธนาคาร ปฏิเสธการจ่าย ห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมี นายพลและนายเพิ่ม ได้รับหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้ 2 ครั้งห่างกัน 30 วันแล้วไม่ชำระ ถือว่ามีหนี้สินส่วนตัวและเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ขอให้มิคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมี นายพล และนายเพิ่มไม่ยื่นคำให้การ ถึงวันเกิดพิจารณาบริษัทมั่นคง จำกัด นำสืบได้ความตามฟ้อง ส่วน นายพลนำสืบอ้างสำเนาโฉนดที่ดิน 3 แปลงของตนเป็นพยานเอกสารแต่ไม่ได้ยื่นสำเนาโฉนดต่อ ศาลและแก้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งก่อนวันสืบพยานตามกฎหมายต้องห้ามมิให้รับฟัง แต่ถ้ารับฟังพยาน เอกสารดังกล่าวจะทำให้เห็นว่านายพลมีทรัพย์สินพอชำระหนี้ และนายเพิ่มนำสืบฟังได้ว่าไม่มี ทรัพย์สินเลยและเป็นเพียงถูกจ้างกับเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบสั่งจ่ายเช็คเพื่อชำระหนี้ของห้าง หุ้นส่วนจำกัดมั่งมี ดังนี้

ก) ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมีและนายพลเด็ดขาดโดยไม่รับฟัง สำเนาโฉนดที่ดินซึ่งเป็นพยานเอกสารที่นายพลอ้างได้หรือไม่

ข) นายเพิ่มจะต้องร่วมรับผิดชอบและถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดด้วยหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14, 153 ป.วิ. แห่ง มาตรา 87 (2) ป.พ. มาตรา 1088 (เวลาขอต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ก) ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย, มาตรา 14 ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดได้จะต้อง พิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 หากไม่ได้ความจริงตามมาตราดัง

กล่าวหรือจำหน่ายสืบได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้จำเลยล้มละลายให้ศาลยกฟ้อง เมื่อสำเนาโฉนดที่ดิน 3 แปลงที่นายพลอ้างเป็นพยานเอกสารจะทำให้เห็นว่านายพลมีทรัพย์สินพอชำระหนี้ได้ เอกสารดังกล่าวจึงเป็นพยานหลักฐานสำคัญ ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีที่ว่านายพลอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมดหรือไม่ แม้นายพลจะมีได้ยื่นสำเนาโฉนดต่อศาล และแก้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งก่อนวันสืบพยานตามกฎหมายก็ตาม ศาลก็มีอำนาจรับฟังสำเนาโฉนดซึ่งเป็นพยานของศาลได้ ตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 87(2) ประกอบด้วย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153 เมื่อรับฟังพยานเอกสารดังกล่าวว่านายพลมีทรัพย์สินพอชำระหนี้ได้ ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมีและนายพลเด็ดขาดไม่ได้

ข) แม้นายเพิ่มจะเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด ซึ่งจะต้องรับผิดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนรับของหุ้นก็ตาม แต่นายเพิ่มได้ลงลายมือชื่อประทับตราห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมีสั่งจ่ายเช็คตามฟ้องเพื่อชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนมั่งมี ถือได้ว่านายเพิ่มสอดเข้าไปเกี่ยวข้องกับจัดการงานของห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมีแล้ว นายเพิ่มจึงต้องร่วมรับผิดในมูลหนี้ตามเช็คต่อบริษัทมั่นคง จำกัด ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1088 แต่เนื่องจากนายเพิ่มเป็นลูกหนี้ร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดมั่งมี และนายพลซึ่งนายพลนำสืบรับฟังได้ว่ามีทรัพย์สินพอชำระหนี้ดังกล่าว แม้นายเพิ่มจะไม่มีทรัพย์สินเลย กรณีก็มีเหตุไม่ค่อยให้นายเพิ่มล้มละลาย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14 ฉะนั้น นายเพิ่มไม่ต้องถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

คำถาม โจทก์ฟ้องคดีล้มละลายที่ศาลจังหวัดสระบุรีว่า จำเลยตั้งร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้า อยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2536 จำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินโจทก์ที่บ้านโจทก์เลขที่ 8 ถนนหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 49,000 บาท ดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี มีกำหนดหนึ่งปี เมื่อครบกำหนดแล้ว โจทก์ทวงถาม จำเลยเพิกเฉยไม่ชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลาย ดังนี้ ศาลจังหวัดสระบุรีจะมีคำสั่งรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 และมาตรา 150 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 โจทก์จะฟ้องจำเลยให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ (1) จำเลยมีหนี้สินส่วนตัว (2) จำเลยเป็นหนี้โจทก์จำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท และ (3) หนี้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม แต่

คามอุทธรณ์แม้จำนวนจะเป็นหนี้โจทก์คือเงิน 40,000 บาท รวมกับดอกเบี้ย 49,000 บาท นับเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท และหนี้้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนก็ตาม แต่โจทก์ไม่บรรยายฟ้องว่าจำนวนหนี้สินสิ้นพันตัว ไม่ว่าจะตามความเป็นจริงหรือตามข้อสันนิษฐานของ พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 8 ฟ้องโจทก์จึงไม่ครบหลักเกณฑ์การฟ้องคดีล้มละลายประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งศาลจังหวัดสระบุรีไม่ใช่ศาล ซึ่งจำเลยมีภูมิตำเนาอยู่ในเขตหรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขตในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องหรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีเท่านั้น ฉะนั้น โจทก์จึงยื่นคำฟ้องคดีล้มละลายต่อศาลจังหวัดสระบุรีไม่ได้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 150 ศาลจังหวัดสระบุรี จะมีคำสั่งรับฟ้องของโจทก์ให้พิจารณาไม่ได้

คำถาม ถูกหนีถูกศาลตั้งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หลังจากนั้นถูกหนีไปชำระหนี้ให้แก่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายหนึ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงขอให้ศาลเพิกถอนการชำระหนี้และศาลมีคำสั่งเพิกถอนการชำระหนี้้นตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ร้องขอ ธนาคารเจ้าหนี้คืนเงินที่รับชำระไว้พร้อมดอกเบี้ยแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามคำสั่งศาลแล้ว ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ที่ศาลตั้งเพิกถอนการชำระหนี้ดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลา 2 เดือน โดยนับจากวันคดีถึงที่สุดให้เพิกถอน ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จะรายงานความเห็นต่อศาลให้เจ้าหนี้รายนี้ขอรับชำระหนี้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 91 มาตรา 92 และมาตรา 115 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

การเพิกถอนการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ที่จะเป็นผลให้เจ้าหนี้อื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ ต้องเป็นการเพิกถอนตามมาตรา 115 คือเป็นเรื่องที่ถูกหนีโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ในระหว่างระยะเวลา 3 เดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น ซึ่งคำว่า "และภายหลังนั้น" หมายถึงการโอนที่กระทำก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เท่านั้น ไม่รวมถึงการโอนที่กระทำภายหลังศาลตั้งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ดังนั้น หากมีการชำระหนี้ภายหลังศาลตั้งพิทักษ์ทรัพย์ การชำระหนี้้นั้นก็เป็นโมฆะ ไม่มีผลบังคับ แม้เจ้าหนี้จะรับชำระหนี้ไว้ ก็ไม่ทำให้หนี้้นั้นระงับไป เจ้าหนี้มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับหนี้้นั้นภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 91 การที่เจ้าหนี้ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว แม้ต่อมาศาลจะมีคำสั่งให้เพิกถอนการชำระหนี้รายนี้เสีย เมื่อการเพิกถอนไม่เกี่ยวกับปัญหาตามมาตรา 115 เจ้าหนี้ก็ไม่มีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามมาตรา 92 ได้ (นัยคำพิพากษานิติฎีกา 3169/2531)

สรุป เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะรายงานความเห็นว่ากรณีไม่อยู่ในบังคับของมาตรา 92
ควรยกคำรับชำระหนี้เสีย

คำถาม เอกฟ้องโทให้ล้มละลายและยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว ศาล
มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวโท ต่อมาศาลได้พิพากษายกฟ้องเอก มีผลทำให้คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว
โทถูกยกเลิกไปในตัว ซึ่งอาจจะทำให้โทจำหน่ายโอนทรัพย์สินไปยังบุคคลภายนอกได้ เอก
อุทธรณ์ ดังนี้ เอกจะขอให้ศาลอุทธรณ์พิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวโทในระหว่างอุทธรณ์ได้หรือไม่ เพราะ
เหตุใด และถ้าไม่เป็นผล เอกจะมีวิธีการใดหรือไม่ที่จะไม่ทำให้เอกต้องได้รับความเสียหายเพราะ
เหตุที่คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวถูกยกเลิกไป

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 17, 153 และ ป.วิ.แพ่ง มาตรา 264 (เวลา
ตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

พ.ร.บ.ล้มละลายฯ ได้บัญญัติวิธีการชั่วคราวไว้โดยเฉพาะอยู่แล้ว คือ พักทรัพย์ชั่วคราว
ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 17 ซึ่งจะขอได้ก็แต่ในกรณีก่อนที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ด
ขาดเท่านั้น ดังนั้น ในกรณีที่ศาลชั้นพิพากษายกฟ้องโท เอกโทก็จะขอให้ศาลอุทธรณ์พิทักษ์
ทรัพย์ชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกาไม่ได้ และจะขอให้ศาลอุทธรณ์ยึดทรัพย์โททุกหนี้ก่อน
คำพิพากษา โดยนำบทบัญญัติว่าด้วยยึดทรัพย์ของจำเลยก่อนพิพากษามาตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 254 มา
ใช้บังคับไม่ได้เช่นเดียวกัน เอกโทก็จะขอได้ก็แต่เพียงขอให้ศาลงดการปล่อยทรัพย์สินของโทที่เอก
โทก็นำยึดไว้เท่านั้น ซึ่งเป็นวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของเอกโทก็ในระหว่างพิจารณาตาม
ป.วิ.แพ่ง มาตรา 264 ทั้งนี้โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153 ที่บัญญัติว่า "...ส่วน
ใหญ่ที่พระราชบัญญัติมิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม"

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง ถูกหนีถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ถูกหนีได้อื่นค่าขอ
ประนอมหนี้โดยการชำระหนี้บางส่วน ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้นัดมติดอมรับและศาลสั่งเห็นชอบด้วย
จนกระทั่งถูกหนีชำระหนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้แล้ว หลังจากนั้นเจ้าหนี้นัดหนึ่งซึ่งได้ให้
ถูกหนีกู้เงิน ไปตั้งแต่ก่อนพิทักษ์ทรัพย์ แต่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่ถูกหนีถูก
พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ได้ยื่นฟ้องถูกหนีและผู้ค้ำประกันเงินกู้ ให้ร่วมกันรับผิดชอบชำระคืนเงินทั้ง
หมดพร้อมดอกเบี้ย ดังนี้ จงวินิจฉัยอำนาจฟ้องของเจ้าหนี้นัด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56 และมาตรา 59 (เวลาตอบต้องยกเนื้อ
ความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

คามฤทาหารณ์ หนี้ของเจ้าหนี้รายนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ จึงต้องถูกผูกมัดด้วยผลของการ
ประนอมหนี้ ดังนั้น เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้รับผิดชอบไม่ได้อีกแล้ว

อย่างไรก็ดี การประนอมหนี้ไม่ทำให้ผู้ค้าประกันต้องหลุดพ้นจากความรับผิดไปด้วย
เจ้าหนี้จึงมีสิทธิฟ้องผู้ค้าประกันเงินกู้ให้รับผิดชอบต่อไปได้ ภายในขอบเขตความรับผิดตามสัญญา
ค้าประกัน

คำถาม ทศล้มละลายเรื่องหนึ่ง เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ได้ประกาศให้เจ้าหนี้ทั้งหลายมาขอรับชำระหนี้ในหนี้ที่อาจจะขอรับชำระหนี้ ดังนี้

เจ้าหนี้รายที่ 1 เป็นเจ้าหนี้สามัญมาขอรับชำระหนี้และเรียกค่าดอกเบี้ยจนถึงวันที่ยื่นคำ
ขอรับชำระหนี้

เจ้าหนี้รายที่ 2 เป็นเจ้าหนี้ผู้รับจ้างมาขอรับชำระหนี้โดยยอมสละหลักประกันเพื่อ
เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหนี้ทั้งหลาย โดยขอรับชำระหนี้และเรียกค่าดอกเบี้ยจนถึงวันที่ชำระหนี้เสร็จ

และถ้าเจ้าหนี้รายที่ 2 ไม่ขอรับชำระหนี้

อยากทราบว่าทั้ง 3 กรณีนี้จะมีผลแตกต่างกันในเรื่องสิทธิเรียกค่าดอกเบี้ยอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 100 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของ
กฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

คามฤทาหารณ์ วินิจฉัยได้ดังนี้

การขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายที่ 1 จะมีสิทธิขอรับชำระหนี้ค่าดอกเบี้ยได้จนถึงวันศาลมี
คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเท่านั้น จะขอถึงวันขอรับชำระหนี้ไม่ได้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา
100

การขอรับชำระหนี้รายที่ 2 เจ้าหนี้รายที่ 2 เป็นเจ้าหนี้มีประกัน ซึ่งประสงค์จะขอรับชำระ
หนี้โดยสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย จะขอรับชำระหนี้ค่าดอกเบี้ยถึงวันชำระ
หนี้เสร็จไม่ได้ จึงขอชำระได้แก่วันที่ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเท่านั้น ซึ่งต้องอยู่ในบังคับของ
พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 100 เหมือนกับเจ้าหนี้รายที่ 1

แต่ถ้าเจ้าหนี้รายที่ 2 ไม่ขอรับชำระหนี้ ผู้รับจำนองก็ยังมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่จำนองนั้นเหมือนเดิม เจ้าหนี้ประเภทนี้จึงไม่อยู่ในบังคับของ พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 100 และมีสิทธิเรียกค่าดอกเบี้ยได้จนถึงวันขายทอดตลาด

คำถาม นายอุดมเป็นลูกหนี้จำนองของนายองอาจ และยังเป็นหนี้เงินกู้ยืมจำนวนหนึ่ง ต่อมานายองอาจฟ้องบังคับจำนองจนกระทั่งได้นำยึดที่ดินอันเป็นทรัพย์สินจำนองเพื่อขายทอดตลาด และนายอำนาจก็ฟ้องเรียกหนี้เงินกู้จนกระทั่งได้นำยึดรถยนต์ของนายอุดมคันหนึ่งเพื่อการบังคับคดี ซึ่งในเวลานั้นนายองอาจและนายอำนาจนำยึดทรัพย์ดังกล่าวนั้นเป็นขณะเดียวกันกับที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายอุดมเค็ดขาดในคดีล้มละลายโดยนายอุดมถูกเจ้าหนี้อีกรายหนึ่งฟ้องให้ล้มละลาย ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีโอนการยึดที่ดินจำนองและรถยนต์นั้นมาไว้ในคดีล้มละลายได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ. ล้มละลายฯ มาตรา 95 และมาตรา 110 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องโอนการยึดรถยนต์มาไว้ในคดีล้มละลาย ทั้งนี้เพราะการบังคับคดีแก่รถยนต์นั้นยังไม่สำเร็จบริบูรณ์ในขณะที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ย่อมใช้ยื่นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ไม่ได้

สำหรับที่ดินจำนองนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีโดยการยึดไปไว้ในคดีล้มละลายไม่ได้ เพราะจะเป็นการกระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้มีประกัน ในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน ตามมาตรา 95 และมาตรา 110 วรรคสาม ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้

คำถาม แมนให้มิตรยืมเงินไปโดยไม่มีหลักฐานการกู้ยืม แต่มิตรได้ออกเช็คลงวันที่ล่วงหน้ามอบแก่แมนไว้ ต่อมามิตรถูกฟ้องให้ล้มละลายและศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เค็ดขาดเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2536 เจ้าหนี้จึงนำเช็คฉบับนั้นซึ่งลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2536 อันเป็นเวลาภายหลังศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ไปยื่นขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนด ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะดำเนินการกับคำขอรับชำระหนี้ของแมนอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหารณ์ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในวันที่ 10 กันยายน 2536 แต่มูลหนี้ตามเช็คเกิดขึ้นในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2536 จึงถือว่ามูลหนี้ตามเช็คเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หนี้ตามเช็คจึงเป็นหนี้ที่ขอรับชำระไม่ได้ ต้องห้ามตามมาตรา 94 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงต้องรายงานต่อศาลว่าควรยกค่าขอรับชำระหนี้ของแมนเสี่ย

คำถาม เศษเป็นลูกหนี้จำนองของดวง และยังเป็นหนี้เงินกู้เล่นอีกจำนวนหนึ่ง ต่อมาดวงฟ้องบังคับจำนองเศษจนกระทั่งได้นำยึดที่ดินอันเป็นทรัพย์สินจำนองเพื่อขายทอดตลาด และเล่นก็ฟ้องเศษเรียกหนี้เงินกู้จนกระทั่งได้นำยึดรถยนต์ของเศษคันหนึ่งเพื่อการบังคับคดี ซึ่งในเวลาที่ดวงและเล่นนำยึดทรัพย์สินดังกล่าวนั้น เป็นขณะเดียวกันกับที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายเศษเด็ดขาดในคดีล้มละลาย โดยเศษถูกเจ้าหนี้อีกรายหนึ่งฟ้องให้ล้มละลาย ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีโดยการยึดที่ดินจำนองและรถยนต์นั้นมาไว้ในคดีล้มละลายได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 95 และมาตรา 110 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหารณ์ เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องยึดรถยนต์มาไว้ในคดีล้มละลาย เพราะขณะศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ การบังคับคดีแก่รถยนต์นั้นยังไม่สำเร็จบริบูรณ์ จะใช้ยื่นแก่พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ไม่ได้

สำหรับที่ดินจำนองนั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จะขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีโอนการยึดมาไว้ในคดีล้มละลายไม่ได้ เพราะจะเป็นการกระทบต่อสิทธิของเจ้าหนี้นี้มีประกันในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน ตามมาตรา 95 และมาตรา 110 ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้

คำถาม มิตรกู้เงินแมนไป 35,000 บาทโดยไม่มีหลักฐานการกู้ยืม แต่ได้ออกเช็คลงวันที่ล่วงหน้าจ่ายเงิน 35,000 บาท ต่อมามิตรถูกฟ้องล้มละลายและศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแมนจึงนำเช็คฉบับนั้นไปยื่นค่าขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยที่วันถึงกำหนดใช้เงินตามเช็ค ซึ่งลงวันที่ไว้ล่วงหน้าดังกล่าวเป็นเวลาภายหลังมิตรถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว หากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนได้ความดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สมควรรายงานความเห็นในข้อกฎหมายเกี่ยวกับค่าขอชำระหนี้ของมิตรเสนอต่อศาลว่าอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ควรรายงานความเห็นต่อศาลว่า หนี้ตามเช็คซึ่งมิตรนำมาขอรับชำระหนี้ นั้น ถือว่ามูลแห่งหนี้เกิดขึ้นในวันที่ลูกหนี้ได้รับเงินและได้ออกเช็คให้เจ้าหนี้ไว้ อันเป็นเวลาตั้งแต่ก่อนศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ จึงเป็นหนี้ที่มีสิทธิขอรับชำระตามมาตรา 94 สมควรอนุญาตให้มิตรเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 2969/2531)

คำถาม ขาดผู้เงินขีดไปโดยมิชอบจำนองที่ดินเป็นประกัน ขิดฟ้องชาติและชอบเป็นคดีแพ่งให้ชำระหนี้และบังคับจำนอง ศาลพิพากษาให้ชาติและชอบใช้หนี้ ถ้าไม่ใช้ให้ขายทอดตลาดที่ดินจำนองเอาเงินใช้หนี้ จนในที่สุดขิดได้ทำการบังคับคดีนำยึดที่ดินจำนองนั้น แต่ยังไม่ทันขายทอดตลาด ชอบก็ตกลงโอนที่ดินจำนองให้ขิดเป็นการชำระหนี้ส่วนหนึ่ง หักแล้วยังมีหนี้ค้างชำระอยู่อีก และชาติเป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัว ขิดจึงฟ้องชาติให้ล้มละลาย ชาติคัดต่อสู้คดีว่า

(ก) ขิดโจทก์เป็นเจ้าของหนี้มีประกัน แต่ไม่ได้กล่าวในฟ้องว่าจะฟ้องโดยวิธีสละหลักประกันตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 10(2) ฟ้องของโจทก์จึงไม่ชอบที่ศาลจะรับไว้พิจารณา

(ข) ชาติจำเลยไม่ต้องรับผิดในหนี้ที่ค้างชำระหลังจากบังคับจำนองแล้ว ตาม ป.พ.พ. มาตรา 733 ฟ้องของขิดโจทก์จึงไม่ครบเกณฑ์ที่จะให้ชาติจำเลยล้มละลายได้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9(2) ขอให้ยกฟ้อง

ดังนี้ ข้อต่อสู้ของชาติจำเลยในแต่ละประเด็นฟังขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 มาตรา 10(2) และ ป.พ.พ. มาตรา 733 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ ข้อต่อสู้ของชาติจำเลยแต่ละประเด็นฟังไม่ขึ้น กล่าวคือ

(ก) ขิดโจทก์ไม่ได้เป็นเจ้าของหนี้มีประกันตามกฎหมายล้มละลาย เพราะขิดโจทก์มิได้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ (ชาติจำเลย) ในทางจำนองเพียงแต่ขิดโจทก์มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของชอบผู้จำนองซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเท่านั้น ฟ้องของขิดโจทก์จึงไม่อยู่ในบังคับมาตรา 10(2)

(ข) การที่ชอบผู้จำนองเอาที่ดินใช้หนี้แก่ขิดโจทก์ไปก่อนนั้น ถือว่าเป็นการชำระหนี้กันตามธรรมดา ไม่ใช่เป็นการบังคับจำนองอันจะต้องอยู่ในบังคับตาม ป.พ.พ. มาตรา 733 เมื่อเป็นการโอนคดีใช้หนี้เป็นบางส่วน ชาติจำเลยผู้เป็นลูกหนี้อย่อมต้องรับผิดในหนี้ที่ค้างชำระต่อไปจนกว่าหนี้

นั้นจะชำระจนหมดสิ้น ตามหลักทั่วไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 214 ฉะนั้นฟ้องของชิดโจทก์ย่อมครบหลักเกณฑ์ตามมาตรา 9 แล้ว ชิดโจทก์จึงมีอำนาจฟ้องศาลจำเลยให้ล้มละลายได้

คำถาม สมชายกับสมจิตรเป็นสามีภริยากัน ได้ที่ดินมาแปลงหนึ่งในระหว่างสมรส ต่อมาสมจิตรตกเป็นจำเลยถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และโจทก์นำเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยึดที่ดินนั้น สมชายยื่นคำร้องคัดค้านต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยอ้างว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่มีสิทธิยึดที่ดินดังกล่าวเพราะเป็นสินสมรส มิใช่ทรัพย์ส่วนตัวของจำเลย ดังนี้ พวกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วได้รับความตามที่กล่าวข้างต้น จะมีคำสั่งอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 109(1) และมาตรา 158 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ ที่ดินที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยึดเป็นสินสมรส ซึ่งถือว่าจำเลยมีส่วนเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย จึงเป็นทรัพย์สินอันถูกหนีมีอยู่จนเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายตามมาตรา 109 (1) ดังนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีสิทธิยึดที่ดินดังกล่าว เมื่อสมชายผู้ร้องคัดค้านการยึดเช่นนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ต้องมีคำสั่งไม่ให้ถอนการยึด (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 229/2534)

คำถาม อารมเป็นหนี้อำนาจ 100,000 บาท ในขณะที่เดียวกันอำนาจก็เป็นหนี้อาคมอยู่ 500,000 บาท หนี้นี้ต่างฝ่ายต่างมีต่อกันนั้นส่วนแต่เป็นหนี้ที่สมบูรณ์ มีหลักฐานประกอบหนี้ ต่อมาอำนาจเป็นคนมีหนี้สินพันตัว

ก) อาคมได้ฟ้องให้อำนาจล้มละลาย ตามทางพิจารณาปรากฏว่าหนี้ของอาคมอันนำมาเป็นมูลฟ้องให้อำนาจล้มละลายนั้นขาดอายุความแล้ว แต่อำนาจไม่ได้ยกอายุความขึ้นต่อสู้ ดังนี้ศาลจะวินิจฉัยชี้ขาดคดีนี้ได้อย่างไร

ข) ถ้าอาคมมิได้เป็นโจทก์ฟ้องอำนาจให้ล้มละลาย แต่อำนาจถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องล้มละลาย และศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทวงถามให้อาคมชำระหนี้ 100,000 บาทนั้น ดังนี้ อาคมจะขอหักกลบหนี้กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14 มาตรา 94(1) และมาตรา 102 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ก) คดีล้มละลายเป็นคดีที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน เมื่อศาลพิจารณาได้ความว่า หนี้ที่โจทก์นำมาเป็นมูลฟ้องให้อำนาจล้มละลายนั้นขาดอายุความแล้ว ดังนี้ แม้อำนาจมี

ได้ยกขึ้นต่อสู้ แต่ศาลก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นเป็นข้อวินิจฉัยยกฟ้องอาคม โดยถือเป็นเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ทั้งนี้ตามมาตรา 14 (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 71/2522)

ข) หนี้ขาดอายุความนั้น ถือเป็นหนี้ที่ฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้ ตามความในมาตรา 94(1) ดังนั้น เมื่ออาคมถูกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทวงหนี้อาคมจะมาขอหักกลบลบหนี้ ย่อมไม่เข้ากับหลักเกณฑ์ของมาตรา 102 ทั้งนี้เพราะอาคมเป็นเจ้าหนี้ที่ไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเรื่องนั้น จึงขอหักกลบลบหนี้ไม่ได้ (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1607/2528)

คำถาม โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกู้เงินโจทก์โดยมีผู้อื่นจำนองที่ดินเป็นประกัน ต่อมาจำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ โจทก์ได้ทวงถามให้จำเลยชำระคืนเงินและดอกเบี้ยรวมเป็นเงินจำนวน 600,000 บาท แต่จำเลยก็ไม่ชำระ เพราะจำเลยเป็นบุคคลที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว จึงขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายต่อไป จำเลยให้การว่าโจทก์เป็นเจ้าหนี้มีประกัน แต่ได้ปกปิดข้อเท็จจริง ไม่ได้กล่าวในฟ้องเกี่ยวกับที่ดินจำนองนั้นเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือว่าตีราคาที่ดินจำนองมาในฟ้อง ซึ่งเมื่อหักกลบลบหนี้ของโจทก์แล้ว เงินยังขาดอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 บาท อีกทั้งฟ้องของโจทก์มิได้บรรยายว่ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดอันต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 8 ฟ้องของโจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ยกฟ้อง ดังนี้ หากฟ้องของโจทก์มิได้กล่าวหรือบรรยายเช่นนั้นจริง ศาลจะต้องยกฟ้องตามที่จำเลยต่อสู้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 6 มาตรา 9 และมาตรา 10(2) (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ โจทก์ไม่ใช่เจ้าหนี้มีประกัน ตามมาตรา 6 เพราะถึงแม้โจทก์จะเป็นผู้รับจำนอง แต่ก็มีใช่เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) ในทางจำนอง หรืออีกนัยหนึ่งที่ดินจำนองไม่ใช่ทรัพย์สินของลูกหนี้นั่นเอง ดังนั้น โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยให้ล้มละลายได้ตามมาตรา 9 โดยมีต้องปฏิบัติตามมาตรา 10(2) (นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 755/2505)

คำถาม ก) การฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลายจะต้องยื่นฟ้องที่ศาลใด

ข) ลูกหนี้มีภูมิลำเนาไปอยู่จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นหนี้เจ้าหนี้หลายรายไม่สามารถชำระหนี้ได้ ลูกหนี้จึงย้ายภูมิลำเนาไปอยู่จังหวัดสุพรรณบุรีได้ 7 เดือน เจ้าหนี้ยื่นฟ้องถูก

หนีผู้มันให้ล้มละลายที่ศาลจังหวัดลพบุรี ดังนี้ ศาลจังหวัดลพบุรีจะรับฟ้องของเจ้าหนีไว้พิจารณาได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 149 และมาตรา 150 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ก) การฟ้องลูกหนีให้ล้มละลายต้องยื่นฟ้องต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เว้นแต่ศาลแขวง ดังนั้น จึงต้องยื่นต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดแล้วแต่กรณีตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 149 และต้องยื่นฟ้องลูกหนีต่อศาลที่ลูกหนีมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขต ไม่ว่าจะด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนขณะที่ยื่นฟ้องหรือภายในกำหนด 1 ปี ก่อนฟ้อง ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 150

ข) ตามอุททาหรณ์ ศาลจังหวัดลพบุรีรับฟ้องของเจ้าหนีไว้พิจารณาได้ แม้ลูกหนีจะย้ายภูมิลำเนาเดิมไปอยู่จังหวัดสุพรรณบุรีแล้วก็ตาม แต่ย้ายไปไม่เกิน 1 ปี เจ้าหนีจึงมีสิทธิฟ้องยังศาลภูมิลำเนาเดิมของลูกหนีได้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 150

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง เมฆถูกเจ้าหนีฟ้องล้มละลาย และศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด พี่เจ้าหนีคนหนึ่งแจ้งว่าเมฆได้ขายที่ดินของตนจำนวน 2 ไร่ให้แก่พี่ในราคา 400,000 บาท มีหนังสือสัญญาซื้อขายเป็นหลักฐาน เมฆถูกหนีคดีสัญญา พี่ประสงค์จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือใช้ราคาที่ดินแก่พี่ พี่ได้นำเรื่องมาปรึกษาท่าน ดังนี้ ท่านจะให้คำแนะนำแก่พี่อย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 27 และมาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหรณ์ คำขอรับชำระหนี้ที่ระบุขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือใช้ราคาที่ดินแก่เจ้าหนี้นั้น หนี้ที่ขอรับชำระหนี้ที่ดินเป็นวัตถุแห่งหนี้มีใช่เป็นหนี้เงิน แม้จะมีคำขอว่า "หรือให้ใช้ราคาที่ดิน" ด้วย ก็เป็นเพียงคำขอใช้เป็นสภาพบังคับในกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่เจ้าหนี้นั้น คำขอให้ใช้ราคาที่ดินจึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของคำขอรับชำระหนี้ ในลักษณะที่เป็นการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั่นเอง ซึ่งตามกฎหมายหนี้ที่จะขอรับชำระหนี้ได้ในคดีล้มละลายจะต้องเป็นหนี้เงินเท่านั้น การที่เจ้าหนี้อรับชำระหนี้ในลักษณะขอให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือใช้ราคาแก่เจ้าหนี้นั้น จึงไม่มีสิทธิที่จะทำได้ แต่เจ้าหนี้อขอที่จะยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ขอให้ดำเนินการเพื่อบังคับตามสิทธิของ

คนซึ่งเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก เมื่อฟ้าเจ้าหนี้นำเรื่องมาปรึกษาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะให้คำแนะนำฟ้า ดังกล่าวข้างต้น

คำถาม ในการไต่สวนคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยชั่วคราว ถ้าคดีได้ ความว่าจำเลยเป็นหนีโจทก์ตามฟ้องจริง และจำเลยได้ยกย้ายทรัพย์สินของจำเลยไปให้พื้นที่เขต อำนาจศาลเพื่อประวิงหรือมิให้โจทก์ได้รับชำระหนี้ ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยชั่วคราว ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 17 ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในกรณีศาลจะ มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยชั่วคราวได้ ต่อเมื่อศาลได้ไต่สวนคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของ จำเลยชั่วคราวแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล คำว่าคดีมีมูลตามบทบัญญัติดังกล่าวมีความหมายว่า มีมูลที่จะ พิพากษาให้จำเลยล้มละลายได้ มิได้หมายความว่าคดีมีมูลว่าจำเลยเป็นหนีโจทก์จริง และจำเลยได้ยก ย้ายทรัพย์สินไปให้พื้นที่เขตอำนาจศาลเพื่อประวิงหรือมิให้โจทก์ได้รับชำระหนี้แต่ประการใด (คำ พิพากษาศาลฎีกาที่ 599/2517) กรณีตามปัญหา ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยชั่วคราวไม่ได้

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง เจ้าหนีผู้เป็นโจทก์ยื่นคำร้อง ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ ทรัพย์ของจำเลยชั่วคราว ศาลไต่สวนคำร้องของเจ้าหนีผู้เป็นโจทก์แล้วเห็นว่า คดีไม่มีมูล คดีนี้อาจ จะต้องยกฟ้องของโจทก์หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14 และมาตรา 17 (เวลาตอบต้องยกเนื้อ ความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

มาตรา 17 เป็นกระบวนการพิจารณาในชั้นไต่สวนคำร้องขอพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว หากศาล ไต่สวนคำร้องของเจ้าหนีผู้เป็นโจทก์แล้วเห็นว่าคดีไม่มีมูล ศาลก็เพียงแต่ยกคำร้องขอพิทักษ์ทรัพย์ ชั่วคราวนั้นเสีย แล้วดำเนินการพิจารณาต่อไปตามมาตรา 14 เมื่อพิจารณาเสร็จแล้วจึงจะชี้ขาด ตัดสินคดีได้ ซึ่งการที่จะยกฟ้องของโจทก์ได้นั้นก็ต้องมีเหตุยกฟ้อง คือพิจารณาไม่ได้ความจริง หรือจำเลยนำสืบได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้จำเลยล้มละลาย แต่ถ้า พิิจารณาแล้วได้ความจริงตามฟ้องของโจทก์ ศาลจะต้องสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด แม้จะ เคยยกคำร้องขอพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวของเจ้าหนีผู้เป็น โจทก์มาแล้วก็ตาม

คำถาม ราชนทร์ถูกอาคมผู้เป็นเจ้าของให้ล้มละลายและถูกศาลตั้งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว หลังจากนั้นราชนทร์ได้ขบรดโดยประมาทจนรอกษได้รับบาดเจ็บ สามเดือนต่อมาศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของราชนทร์เด็ดขาด ดังนี้ รากษจะนำหนี้ค่าสินไหมทดแทนฐานละเมิดดังกล่าวไปขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเรื่องนั้นได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ แม้หนี้ค่าสินไหมทดแทนฐานละเมิดจะมีมูลหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ก็หลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวแล้ว จึงเป็นหนี้ที่ขอรับชำระไม่ได้ เพราะมูลหนี้มิได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ตามความที่บัญญัติไว้ในมาตรา 94 ดังนั้น รากษจึงนำหนี้ดังกล่าวขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่ราชนทร์ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดไม่ได้ แต่หนี้นั้นก็ยังคงผูกพันราชนทร์ถูกหนี้อยู่

คำถาม นิคมกู้เงินนิมิตร 600,000 บาท โดยมีหลักฐานการกู้ยืม และได้จำนองที่ดินของตนแปลงหนึ่งเป็นประกัน ต่อมานิคมมีหนี้สินส่วนตัว ดังนี้

ก) นิมิตรจะฟ้องนิคมให้ล้มละลายได้หรือไม่

ข) หากนิคมถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องให้ล้มละลาย และศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนิคมเด็ดขาด นิมิตรจะขอรับชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวในคดีล้มละลายเรื่องนั้นได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 6 มาตรา 10(1) และมาตรา 96 วรรคท้าย (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

กรณีตามอุทาหรณ์วินิจฉัยได้ดังนี้

ก) นิมิตรเป็นเจ้าหนี้อื่นมีประกันตามนัยของมาตรา 6 กล่าวคือ เป็นเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง ดังนั้น หากนิมิตรจะฟ้องนิคมให้ล้มละลายก็ต้องอยู่ในบังคับของมาตรา 9 ประกอบกับหลักเกณฑ์ในมาตรา 10 อีกสองประการ จะขาดข้อใดข้อหนึ่งไปไม่ได้ แต่ทว่าโดยผลของ ป.พ.พ. มาตรา 733 แล้ว เจ้าหนี้ผู้รับจำนองนั้นปกติเป็นผู้ต้องห้ามมิให้บังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ไม่เข้ากับหลักเกณฑ์ที่จะใช้สิทธิฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ตามมาตรา 10(1) นิมิตรจึงฟ้องนิคมให้ล้มละลายไม่ได้ แม้นิคมจะมีหนี้สินส่วนตัวก็ตาม

ข) นิมิตรจะขอรับชำระหนี้ในคดีที่นิคมถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดก็ไม่ได้ เพราะมาตรา 96 วรรคท้าย กำหนดไว้ว่าทบัญญัติของมาตรา 96 นี้ไม่ให้ใช้บังคับในกรณีที่ตามกฎหมายแล้ว ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบไปกว่าราคาทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน ซึ่งตามปกติก็ได้แก่กรณีของผู้รับ จำนองนั่นเอง

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง หลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและพินกำหนด เวลาขึ้นคำขอรับชำระหนี้แล้ว ปรากฏว่าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ยื่นคำขอรับชำระหนี้เพียงรายเดียว ก่อน วันประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกโจทก์กับลูกหนี้ (จำเลย) ตกลงกันได้ โจทก์จึงยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ลูกหนี้ (จำเลย) และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แดงไม่คัดค้าน ศาลจึงอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องได้ และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ดังนี้ คำสั่งของศาลดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของ กฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ในการพิจารณาคดีล้มละลายนั้น มาตรา 14 กำหนดให้ศาลต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่ บัญญัติไว้ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 เมื่อพิจารณาได้ความจริงดังกล่าวแล้ว ศาลจึงมีคำสั่งพิทักษ์ ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด จึงเท่ากับได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นพิพาทแห่งคดีแล้ว ดังนั้น เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว โจทก์จะขอถอนฟ้องไม่ได้ คำสั่งศาลที่อนุญาตให้โจทก์ ถอนฟ้องได้และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษษฎีกาที่ 3286/2530)

คำถาม วิทย์ถูกฟ้องกระทำละเมิด วิทย์ต้องการจะเรียกให้วงงชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินประมาณ 200,000 บาท แต่ยังคงตกลงกันไม่ได้ ต่อมาวงงมีหนี้สินล้มพันตัว ดังนี้

ก) วิทย์จะนำหนี้ดังกล่าวมาฟ้องวงงให้ล้มละลายได้หรือไม่

ข) จากข้อเท็จจริงเดียวกันนี้ หากวงงถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องให้ล้มละลาย และศาลมีคำสั่ง พิทักษ์ทรัพย์ของวงงเด็ดขาดแล้ว วิทย์จะนำหนี้ค่าสินไหมทดแทนฐานละเมิดดังกล่าวไปยื่นคำขอ รับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเรื่องนั้นได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 และมาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อ ความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

กรณีตามอุทธรณ์วินิจฉัยได้ดังนี้

ก) หนี้ค่าสินไหมทดแทนฐานละเมิดนั้น เป็นหนี้ที่ยังไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่เข้าหลักเกณฑ์การฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลาย ตามมาตรา 9(3) นอกเสียจากว่าเจ้าหนี้จะได้ฟ้องคดีแพ่งจนศาลชี้ขาดให้ลูกหนี้ชดใช้เป็นจำนวนเท่าใด หรือคู่กรณีทำสัญญาประนีประนอมยอมความตกลงชดใช้เป็นจำนวนเท่าใด หรือคู่กรณีทำสัญญาประนีประนอมยอมความตกลงชดใช้กันเป็นจำนวนเท่าใดแล้ว จึงจะกลายเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ซึ่งอาจนำมาเป็นมูลฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ ดังนั้นวิทย์จะฟ้องร้องให้ล้มละลายยังมีได้

ข) มาตรา 94 มิได้ห้ามเจ้าหนี้ที่นำหนี้ที่ยังไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนมาขึ้นคำขอรับชำระหนี้ ส่วนปัญหาว่าเจ้าหนี้จะมีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นจำนวนเท่าใดนั้น เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่จะทำการสอบสวนและทำความเข้าใจรายงานให้ศาลสั่งชี้ขาดในที่สุด ดังนั้น ในเมื่อหนี้ละเมิดดังกล่าวมูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ วิทย์จึงมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระได้ แม้จะเป็นหนี้ที่ยังไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนก็ตาม

คำถาม รัตน์เป็นลูกหนี้ในคดีล้มละลาย ได้ยื่นคำขอประนอมหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยมีโรจน์เป็นคู่ประกัน ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ลงมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้และศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแล้ว ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ จึงรายงานศาลขอให้เพิกถอนการประนอมหนี้และพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย ศาลได้สวนแล้วมีคำสั่งให้เพิกถอนการประนอมหนี้และพิพากษาให้รัตน์ลูกหนี้ล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องต่อศาลขอให้บังคับ โรจน์คู่ประกันให้ปฏิบัติตามชำระตามข้อตกลงในการประนอมหนี้นั้น ดังนี้ ศาลจะมีคำสั่งอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 60 วรรคหนึ่ง และ ป.พ.พ. มาตรา 668 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ เมื่อศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนการประนอมและพิพากษาให้รัตน์ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลาย หนี้ตามที่ถูกหนี้ขอประนอมหนี้และโรจน์เข้าทำสัญญาคู่ประกันก็เป็นระงับไป ฉะนั้น โรจน์ในฐานะคู่ประกันหนี้นี้ย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 698 กรณีไม่เข้าข้อยกเว้นตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 60 วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่า ศาลมีอำนาจยกเลิกการประนอมหนี้และพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปแล้ว

ตามข้อประนอมหมื่นนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีสิทธิจะขอให้ศาลบังคับขอให้ปฏิบัติชำระหนี้ต่อไป ดังนั้น ศาลจะสั่งยกคำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสีย

คำถาม ชาวญี่ปุ่นชดไป 32,000 บาท โดยไม่มีหลักฐานการกู้ยืม แต่ได้ออกเช็คลงวันที่ล่วงหน้าจ่ายเงิน 32,000 บาท ต่อมาชาติถูกขยเจ้าหนี้อีกคนหนึ่งฟ้องล้มละลายและศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ข้อเท็จจริงปรากฏว่าวันถึงกำหนดใช้เงินตามเช็คซึ่งลงวันที่ไว้ล่วงหน้านั้นเป็นเวลาภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของชาติ ดังนี้ ชดจะนำเช็คดังกล่าวไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่ชดเป็นโจทก์ฟ้องชาติได้หรือไม่ และหากหนี้ของชดเป็นหนี้ที่ขอรับชำระได้ ชดจะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อใครภายในกำหนดเวลาเท่าใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 27 มาตรา 91 และมาตรา 94 (เวลาขอต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ความอุทธรณ์ หนี้ตามเช็คนั้น ต้องถือว่ามูลแห่งหนี้เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ถูกหนี้ออกเช็คมอบแก่เจ้าหนี้ไว้ และรับเงินจากเจ้าหนี้ไปแล้ว ซึ่งในกรณีของชดจึงเป็นหนี้ที่ขอรับชำระได้เพราะมูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของชาติผู้เป็นลูกหนี้ ชดขอรับชำระหนี้ตามเช็คต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ภายในกำหนด 2 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด (นัยคำพิพากษาฎีกาที่ 2969/2531)

คำถาม พี่กู้เงินผ่อนไป 2 ล้านบาท โดยพี่ได้จำนองที่ดินของตนแปลงหนึ่งเป็นประกัน และยังมีหมอกจำนำรถยนต์คันหนึ่งเป็นประกันหนี้รายนี้ด้วย ต่อมาพี่ไม่ชำระหนี้ ผ่อนจึงฟ้องพี่เป็นคดีแพ่งให้ชำระหนี้และบังคับจำนอง ศาลพิพากษาให้พี่ใช้หนี้ ถ้าไม่ใช้ให้ขายทอดตลาดที่ดินจำนองเอาเงินใช้หนี้ ในที่สุดผ่อนได้ทำการบังคับคดีนำยึดที่ดินจำนองนั้น แต่ยังไม่ทันขายทอดตลาด พี่ก็ตกลงโอนที่ดินจำนองให้ผ่อนเป็นการชำระหนี้ส่วนหนึ่ง ซึ่งเมื่อโอนดีใช้หนี้กันแล้วยังคงมีหนี้ค้างชำระอยู่อีกเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 บาท ประกอบกับพี่เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัว ผ่อนจึงฟ้องพี่ให้ล้มละลาย พี่ต่อสู้คดีว่า

ก) ผ่อนผู้เป็นโจทก์เป็นเจ้าหนี้นี้มีประกัน แต่ไม่ได้กล่าวในฟ้องว่าจะฟ้องโดยวิธีสละหลักประกัน หรือตราหาหลักประกันตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 10(2) ฟ้องของโจทก์จึงไม่ชอบที่ศาลจะรับไว้พิจารณา

ข) ฟ้ำไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ที่ค้างชำระหลังจากบังคับจำนองแล้ว ตาม ป.พ.พ. มาตรา 733 ฟ้องของโจทก์จึงไม่ครบเกณฑ์ที่จะให้จำเลยล้มละลายได้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9(2) ขอให้ยกฟ้อง

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 6 มาตรา 9 มาตรา 10 ป.พ.พ. มาตรา 733 และ ป.พ.พ. มาตรา 214 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ก) แต่เดิมนั้นฝ่นเป็นเจ้าของนี้มีประกันตามกฎหมายล้มละลาย มาตรา 6 มาตรา 10 มาตรา 9 เพราะเป็นเจ้าของที่มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง แต่ต่อมาเมื่อฟ้ำได้โอนที่ดินจำนองดิใช้หนี้แก่ฝ่นแล้ว สัญญาจำนองก็สิ้นสุดลง ฝ่นจึงไม่มีฐานะเป็นเจ้าหนี้มีประกันอีกต่อไป ส่วนรถยนต์จำนำนั้นก็มิใช่ทรัพย์สินของฟ้ำลูกหนี้ แต่เป็นของหมอกซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ย่อมไม่ทำให้ฝ่นมีฐานะเป็นเจ้าหนี้มีประกันตามกฎหมายล้มละลายแต่อย่างใด กรณีนี้จึงไม่อยู่ในบังคับของ พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 10(2) ข้อต่อสู้ของฟ้ำในข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้น ฝ่นฟ้องได้

ข) การที่ฟ้ำโอนที่ดินจำนองดิใช้หนี้ให้ฝ่นนั้นถือเป็นการชำระหนี้ตามธรรมดา มิใช่การบังคับจำนองที่จะต้องอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ. มาตรา 733 แต่อย่างใด ในเมื่อยังมีหนี้ค้างชำระอยู่อีกเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 บาท ฟ้ำจึงยังคงมีความรับผิดชอบในหนี้ที่ค้างชำระนั้นอยู่ตามหลักทั่วไป ใน ป.พ.พ. มาตรา 214 ฟ้องของโจทก์ต้องด้วยหลักเกณฑ์ใน พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9(2) แล้ว ข้อต่อสู้ของฟ้ำในข้อนี้ย่อมฟังไม่ขึ้นอีกเช่นกัน

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง ในวันพิจารณาโจทก์จำเลยมาศาล และจำเลยได้แถลงต่อศาลยอมรับข้อเท็จจริงตามฟ้องของโจทก์ทุกประการ ไม่คิดใจต่อสู้คดี เพียงแต่ขอเวลา 3 เดือนเพื่อหาเงินมาชำระหนี้ หากถึงกำหนดไม่ชำระ ยอมรับว่าเป็นบุคคลมีหนี้สินล้มพันตัวครบฟ้อง ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ โจทก์และจำเลยต่างก็แถลงไม่คิดใจสืบพยาน ศาลจึงให้เลื่อนไปนัดพร้อม หรือนัดฟังคำพิพากษา หรือคำสั่งในอีก 3 เดือนต่อไป ครั้นถึงวันนัด จำเลยไม่มาศาล โจทก์จึงแถลงต่อศาลว่าจำเลยไม่ชำระหนี้ตามที่แถลงต่อศาลไว้ ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด ดังนี้ ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดตามที่โจทก์แถลง หรือจะต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างไรต่อไป

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหรณ์ เมื่อจำเลยมาศาลและแถลงต่อศาลยอมรับข้อเท็จจริงตามที่ฟ้องทุกประการ จึงฟังได้เป็นยุติว่าจำเลยมีหนี้สินส่วนตัว และได้ความครบถ้วนตามมูลเหตุ หลักเกณฑ์ที่จะให้จำเลยล้มละลายได้ โจทก์ไม่จำเป็นต้องนำสืบพยานหลักฐานอย่างใดอีกต่อไปตามหลักใน ป.วิ.แพ่ง มาตรา 84(1) ที่ว่า คู่ความไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงซึ่งศาลเห็นว่า คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้รับแล้ว (ประกอบ พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153) เมื่อจำเลยไม่ได้นำสืบว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมด ทั้งไม่ปรากฏเหตุอื่นที่ไม่ควรให้จำเลยล้มละลาย ศาลจึงต้องมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเค็ดขาดตาม มาตรา 14 ฉะนั้น ศาลต้องมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเค็ดขาดตามที่โจทก์แถลง (นัยคำพิพากษาฎีกาที่ 2410/2534)

คำถาม นายมิ่งถูกฟ้องคดีล้มละลาย ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เค็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลาย นายมิ่งได้ร้องขอต่อเจ้าหนี้อื่นไม่ให้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ คงมีแต่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์เท่านั้นยื่นคำขอรับชำระหนี้ นายมิ่งผู้ล้มละลายได้ขอยืมเงินจากนายแมน ได้เงินมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์เต็มจำนวน และศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 135(3) ปรากฏว่านายมิ่งได้ทำหนังสือรับรองแก่นายมาศเจ้าหนี้ซึ่งไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้และนายแมนซึ่งได้ยืมเงินไว้ว่า ถ้าพ้นจากการล้มละลายแล้วจะชำระหนี้ให้ นายมิ่งได้รับมรดกจากบิดาแล้วไม่ใช้เงินให้นายแมนและนายมาศ ดังนี้ นายแมนและนายมาศจะฟ้องคดีแพ่งให้บังคับนายมิ่งให้ชำระหนี้ได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 135(3), มาตรา 136 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหรณ์ ศาลสั่งยกเลิกการล้มละลายเพราะเหตุชำระหนี้ในคดีล้มละลายเต็มจำนวนแล้ว ตามมาตรา 135(3) ส่วนมาตรา 136 บัญญัติว่า ถ้าเป็นการสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135(1) หรือ (2) ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้สิน หมายความว่าถ้าเป็นกรณีสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135(3) ผู้ล้มละลายหลุดพ้นจากหนี้สินที่อาจขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ นายมาศเป็นเจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ได้แต่ไม่ได้ยื่นขอรับชำระหนี้ ก็หมดสิทธิที่จะเรียกร้องหนี้จากผู้ล้มละลายได้อีก

ส่วนหนี้ของนายแมนนั้น เป็นหนี้เกิดขึ้นระหว่างล้มละลาย - ซึ่งไม่อาจรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ ฉะนั้นเมื่อนายมิ่งพ้นจากคดีล้มละลายแล้ว นายแมนก็ยังมีสิทธิฟ้องคดีแพ่งเรียกร้องหนี้ได้

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง ศาลตั้งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ลูกหนี้ไม่ยื่นคำขอประนอมหนี้แต่เจ้าหนี้ที่เข้าประชุมลงมติพิเศษไม่ให้ลูกหนี้ล้มละลาย ดังนี้ ถ้าท่านเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งเป็นประธานในการประชุม ท่านจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 31, 33, 36 และ 61 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหารณ์ ถ้าข้าพเจ้าเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะเป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ตามมาตรา 33 ข้าพเจ้าจะชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่าตามหลักกฎหมายล้มละลาย เมื่อลูกหนี้ไม่ขอประนอมหนี้ ลูกหนี้ก็ต้องล้มละลายตามมาตรา 31 การที่เจ้าหนี้ลงมติไม่ให้ลูกหนี้ล้มละลายทั้งที่ลูกหนี้ไม่ขอประนอมหนี้นั้นเป็นการขัดต่อกฎหมายล้มละลายดังกล่าว ถ้าเจ้าหนี้ทั้งหลายยังคงฝ่าฝืนลงมติไปเช่นนั้น ข้าพเจ้าในฐานะเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะยื่นคำร้องขอต่อศาล ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 36 ขอให้สั่งทำลายมตินั้นโดยอ้างว่าเป็นมติที่ขัดต่อกฎหมาย แต่จะต้องยื่นคำร้องดังกล่าวต่อศาลภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติ

เมื่อศาลมีคำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติการตามมติหรือทำลายมติของเจ้าหนี้แล้ว ก็มีผลเท่ากับไม่มีมติของเจ้าหนี้ ศาลย่อมพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายได้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 81

คำถาม นายสิงห์เป็นหนี้เงินกู้ยืมเป็นเงิน 100,000 บาท โดยมีนายเสือเป็นผู้ค้ำประกัน ต่อมานายสิงห์ถูกเจ้าหนี้ฟ้องคดีล้มละลาย ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นายสิงห์เด็ดขาด นายสิงห์ขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายสำเร็จ โดยศาลสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ กติถึงที่สุด ดังนี้ นายหมูจะฟ้องนายเสือผู้ค้ำประกัน ให้ชำระหนี้เป็นคดีแพ่งได้อีกหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 59 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามมาตรา 59 การประนอมหนี้มิได้เป็นเหตุให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย ฉะนั้น ตามอุททาหารณ์นายหมูจึงมีสิทธิฟ้องนายเสือผู้ค้ำประกันให้ชำระหนี้เป็นคดีแพ่งได้

คำถาม ในคดีล้มละลาย หนี้ดังต่อไปนี้ เป็นหนี้ที่ขอรับชำระได้หรือไม่

- ก) หนี้ที่มีจำนวนไม่ถึง 5 หมื่น
- ข) หนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน

ค) หนี้ขาดอายุความ

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหรณ์ วินิจฉัยได้ดังนี้

ก) หนี้ที่มีจำนวนไม่ถึง 5 หมื่นบาท ก็เป็นหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ เพราะกฎหมายไม่ได้กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำไว้ ในการยื่นคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้

ข) หนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนเป็นหนี้ที่ขอรับชำระได้ เพราะมิได้เป็นการต้องฟ้อง ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 แต่อย่างใด

ค) หนี้ขาดอายุความเป็นหนี้ที่ขอรับชำระไม่ได้ ในความหมายของหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้ ตามความในมาตรา 94(1)

คำถาม เอกผู้เงินโทไป 5 แสนบาท หลังจากนั้นหนีสินกันพันตัว และต่อมาได้ถึงแก่ความตาย โททวงถามหนึ่ง สอง และสาม ซึ่งเป็นทายาทของเอกให้ชำระหนี้ แต่ไม่มีผู้ใดชำระ โทจึงนำหนี้เงินกู้ 5 แสนบาทนั้นมาฟ้อง หนึ่ง สอง และสาม ให้ล้มละลายภายใต้อายุความมรดก โดยในคำฟ้องบรรยายว่าจำเลยทั้งสามเป็นบุคคลมีหนี้สินพันตัว ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสามเด็ดขาด และพิพากษาให้ล้มละลายต่อไป แต่มิได้บรรยายว่าจำเลยแต่ละคนซึ่งเป็นทายาทได้รับมรดกไปหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใด ดังนี้ โทมีอำนาจฟ้องหนึ่ง สอง และสามให้ล้มละลายหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9, มาตรา 82 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหรณ์ เมื่อเอกตาย โทอาจฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของเอกผู้ตาย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ โดยฟ้องหนึ่ง สอง และสาม ผู้เป็นทายาทนั่นเองเป็นจำเลยตามที่มาตรา 82, 83 ให้อำนาจไว้

อย่างไรก็ดี โทกลับนำหนี้ของเอกเจ้ามรดกมาฟ้องหนึ่ง สอง และสาม ผู้เป็นทายาทให้ล้มละลาย ซึ่งตามกฎหมายลักษณะมรดกนั้น ทายาทไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบไปกว่าทรัพย์สินมรดกที่ตกทอดถึงตน ในเมื่อฟ้องของโทเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มิได้บรรยายว่า จำเลยแต่ละคนจะมีความรับผิดชอบโจทก์จริงหรือไม่ เป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด เป็นต้นว่า ถ้าจำเลยคนใดไม่ได้รับมรดกไปเลย จำเลยคนนั้นก็ไม่มีมารับผิดชอบต่อโจทก์ หรือถ้าจำเลยคนใดได้รับมรดกไปเป็นจำนวนไม่ถึง 5

หมิ่นบาท จำเลยนั้นก็คงมีความรับผิดชอบต่อโจทก์เพียงเท่านั้น ซึ่งไม่อาจฟ้องจำเลยผู้นั้นให้ล้มละลายได้ ทั้งนี้ตามมาตรา 9(2) เพราะฉะนั้น โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องหนึ่ง สอง และสามให้ล้มละลายได้

คำถาม ขาดและชิดร่วมกันกู้เงินช้อยไป 1 แสนบาท โดยมีชมเป็นผู้ค้ำประกัน ต่อมาชิดถูกเจ้าหนี้อีกรายหนึ่งฟ้องให้ล้มละลาย ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของชิดเด็ดขาด ชิดได้ขอกประนอมหนี้กับเจ้าหนี้ในคดีล้มละลายเป็นผลสำเร็จ โดยที่ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกลงมติยอมรับคำขอประนอมหนี้ และศาลมีคำสั่งเห็นชอบกับการประนอมหนี้ และชิดได้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ช้อยมิได้รับชำระหนี้จากการประนอมหนี้ดังกล่าวเลย ช้อยจึงฟ้องขาด ชิด และชมเป็นคดีแพ่งให้ร่วมกันรับผิดชอบในหนี้เงินกู้ 1 แสนบาท นั้น ดังนี้ ช้อยมีอำนาจฟ้องหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56, มาตรา 59 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ ช้อยไม่มีอำนาจฟ้องชิด เพราะต้องถูกผูกมัดด้วยผลของการประนอมหนี้ ดังที่มาตรา 56 บัญญัติไว้ ศาลจึงต้องยกฟ้องในส่วนของแดงนี้

ช้อยมีอำนาจฟ้องขาด เพราะการประนอมหนี้ไม่ทำให้ขาดหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย ในฐานะที่ขาดต้องรับผิดชอบร่วมกับชิด ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 59

ช้อยมีอำนาจฟ้องชม เพราะการประนอมหนี้ไม่ทำให้ชมผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปได้ ตามมาตรา 59

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำการสอบสวนเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) แล้วพบว่า ภายในเวลา 3 เดือนก่อนที่ลูกหนี้ (จำเลย) จะถูกฟ้องให้ล้มละลายลูกหนี้ (จำเลย) ให้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งเรื่องหนึ่งเป็นเงิน 500,000 บาท โดยที่ลูกหนี้ (จำเลย) ยังมีเจ้าหนี้อื่นอีกหลายรายการ และลูกหนี้ (จำเลย) ไม่สามารถชำระหนี้ดังกล่าวได้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องต่อศาลตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115 ขอให้เพิกถอนการชำระหนี้ดังกล่าว เพื่อนำเงิน 600,000 บาท มาเข้ากองทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) เจ้าหนี้ในคดีแพ่งยื่นคำร้องคัดค้านว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะร้องขอให้เพิกถอนไม่ได้ เพราะลูกหนี้ (จำเลย) ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลในคดีแพ่ง ถือไม่ได้ว่าเป็นการทำให้เจ้าหนี้อื่นเสียเปรียบ ดังนี้ ถ้าท่านเป็นศาลจะมีคำสั่งให้เพิกถอนการชำระหนี้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 15 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

มาตรา 115 มุ่งหมายที่จะคุ้มครองให้บรรดาเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้โดยทั่วกัน จึงห้ามมิให้ลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือกระทำการใด ๆ ภายในเวลา 3 เดือน ก่อนมีการฟ้องคดีล้มละลายหรือภายหลัง อันเป็นการกระทำให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น ดังนั้น ถึงแม้เจ้าหนี้ที่ได้รับชำระหนี้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ถ้าปรากฏว่ายังมีเจ้าหนี้อื่นซึ่งลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ก็ถือว่าการชำระหนี้ดังกล่าวทำให้เจ้าหนี้อื่นเสียเปรียบ ศาลจึงชอบที่จะมีคำสั่งให้เพิกถอนการชำระหนี้ และให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งคืนเงิน 500,000 บาท เข้ากองทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 870/2509)

คำถาม ในคดีล้มละลายถึงวันนัดพิจารณาโจทก์จำเลยมาศาลขอทำสัญญาประนีประนอมยอมความก่อนหน้าศาลว่า จำเลยยอมล้มละลายตามที่โจทก์ฟ้อง ขอให้ศาลตั้งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดจำเลยไปได้เลยทีเดียวโดยคู่ความไม่คิดใจสืบพยาน ดังนี้ ถ้าท่านเป็นศาลจะสั่งประการใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ ข้าพเจ้าเป็นศาลจะสั่งให้ดำเนินการพิจารณาต่อไป โดยให้โจทก์นำพยานเข้าสืบตามที่ศาลนัดพิจารณาได้ ศาลจะทำสัญญาประนีประนอมยอมความและพิพากษตามยอมโดยคดีสืบพยานไม่ได้ จะไปทำยอมกันอย่างคดีแพ่งตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 138 ไม่ได้ เพราะขัดอยู่ที่มาตรา 14 แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย ที่บัญญัติว่าในการพิจารณาคดีล้มละลาย ศาลต้องพิจารณาเอาความจริงว่าเป็นความจริงตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ไม่ใช่จะมายอมล้มละลายกันได้ง่าย ๆ ดังนั้น จึงต้องพิจารณาค่าต่อไป

ถ้าโจทก์ไม่ยอมนำพยานเข้าสืบ ศาลอาจพิพากษายกฟ้องเสียได้ โดยถือว่าโจทก์ไม่มีพยานมาสืบและคดีไม่ได้ความจริงตามที่ฟ้อง จึงพิพากษายกฟ้องเสีย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14

คำถาม คาวกับเดือนร่วมกันกู้เงินคงไป 400,000 บาท โดยทำหนังสือบัญชีผู้กู้ให้ไว้เป็นหลักฐาน ต่อมาคาวถูกเด่นฟ้องให้ล้มละลาย ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์คาวเด็ดขาด เดือนออกเงินชำระหนี้ให้คงไปครบทั้ง 400,000 บาทแล้ว เดือนจะขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายที่คาวเป็นจำเลยนั้นได้เพียงใดหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 101 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ วินิจฉัยได้ดังนี้

กรณีแรก เดือนมีสิทธิขอรับชำระหนี้ได้เท่าจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบี่ยงจากการได้คือ 200,000 บาท ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 107 วรรคแรก ประกอบด้วย ป.พ.พ. มาตรา 296

กรณีหลัง ซึ่งเดือนยังมีได้ออกเงินชำระหนี้ให้ดวงเลขนั้น เดือนก็ขอรับชำระหนี้ได้เท่าจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบี่ยงจากดาวได้เช่นเดียวกัน คือ 200,000 บาท ตามบทกฎหมายเช่นเดียวกับกรณีแรกนั่นเอง แต่ถ้าดวงเจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวน 400,000 บาทแล้ว เดือนก็หมดสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายนั้น ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 101 วรรคแรก

คำถาม ศาลในคดีแพ่งได้พิพากษาให้จำเลยทำสัญญาจำนองสวนส้มให้แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ไปทำสัญญาจำนองให้ถือคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และศาลได้ออกคำบังคับแก่จำเลยแล้ว แต่ก่อนที่จำเลยจะได้รับทราบคำบังคับ จำเลยได้ถูกศาลจังหวัดปทุมธานีสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีล้มละลายอีกเรื่องหนึ่ง ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จะยึดสวนส้มของจำเลยมารวบรวมในกองทรัพย์สินของจำเลยในคดีล้มละลายได้หรือไม่ และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องจัดการทำสัญญาจำนองสวนส้มให้โจทก์ในคดีแพ่งตามคำบังคับของศาลในฐานะผู้จัดการทรัพย์สินของจำเลย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 22 หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 109(1) และมาตรา 110 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ การที่ศาลพิพากษาให้จำเลยทำสัญญาจำนองสวนส้มแก่โจทก์นั้น ก็คือการบังคับให้จำเลยเอาทรัพย์สินของตนไปตราไว้เป็นประกันการชำระหนี้ของโจทก์ เป็นกรณีที่มีความหมายที่จะต้องมี "หมายบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้" ตามมาตรา 110 เมื่อการบังคับคดีแพ่งยังไม่สำเร็จบริบูรณ์ การบังคับแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ไม่อาจใช้ยื่นเข้าหน้าที่ เจ้าหนี้ที่มีสิทธิยึดสวนส้มมาเข้ากองทรัพย์สินได้ตามมาตรา 109(1) โดยไม่ต้องทำสัญญาจำนองเพราะการบังคับคดียังไม่สำเร็จบริบูรณ์ ตามมาตรา 110

คำถาม นายสมบัติขับรถชนคันโดยประมาทชนนางสมจิตรได้รับบาดเจ็บ เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2540 ต่อมาวันที่ 2 กันยายน 2540 ศาลได้มีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์ของนายสมบัติไว้เด็ดขาด และวันที่ 12 กันยายน 2540 นางสมจิตรได้จ่ายเงินเป็นค่ารักษาพยาบาลไปเป็นเงิน 20,000 บาท ดังนี้ นางสมจิตรจะนำหนี้เงินค่ารักษาพยาบาลจำนวน 20,000 บาท มาขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายดังกล่าวได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94 (เวลาขอต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหรณ์ นายสมบัติขับรถชนคันโดยประมาทชนนางสมจิตร อันเป็นการละเมิดต่อนางสมจิตรเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2540 นางสมจิตรต้องเสียค่ารักษาพยาบาลไป 20,000 บาท และปรากฏว่าศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายสมบัติไว้เด็ดขาดในวันที่ 2 กันยายน 2540 ถือได้ว่ามูลแห่งหนี้ละเมิดเกิดขึ้นในเวลาที่นายสมบัติทำละเมิด คือ วันที่ 11 มิถุนายน 2540 นั้น ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายสมบัติ แม้นางสมจิตรจะได้ชำระค่ารักษาพยาบาลไปในวันที่ 12 กันยายน 2540 อันเป็นวันหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายสมบัติก็ตาม ก็ไม่มีผลทำให้วันที่มูลแห่งหนี้เกิดดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป นางสมจิตรจึงมีสิทธินำหนี้เงิน จำนวน 20,000 บาท มาขอรับชำระหนี้จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้

คำถาม ศาลได้รับฟ้องคดีล้มละลายเรื่องหนึ่งไว้แล้ว ได้ออกหมายกำหนดวันนัดพิจารณาและส่งสำเนาคำฟ้องไปให้จำเลย จำเลยไม่ยื่นคำให้การภายใน 8 วัน นับแต่วันรับสำเนาฟ้อง ถ้าปรากฏว่า

- 1) โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลจะสั่งประการใด
- 2) หลังจากโจทก์ยื่นคำร้องแล้ว เมื่อถึงวันนัดพิจารณา จำเลยมาศาลขอทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ต่อศาลว่า จำเลยยอมล้มละลายตามที่โจทก์ฟ้อง ขอให้ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดไปเลยทีเดียว โดยคู่ความไม่คิดใจสืบพยานต่อไป ศาลจะสั่งประการใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 13 และมาตรา 14 (เวลาขอต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหรณ์วินิจฉัยได้ดังนี้

- 1) คดีล้มละลายจำเลยไม่ยื่นคำให้การภายใน 8 วันนับแต่วันรับสำเนาคำฟ้อง โจทก์จะขอให้ศาลสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การไม่ได้ เพราะคดีล้มละลายไม่มีทบัญญัติให้หมายเรียกจำเลยยื่น

คำให้การเหมือนคดีแพ่งธรรมดา แต่ศาลออกหมายนัดพิจารณาไปที่เดียว ตามมาตรา 13 ดังนั้น ศาลจะสั่งยกคำร้องของโจทก์

2) เมื่อถึงวันนัดพิจารณาโจทก์จำเลยมาศาลขอทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้า ศาล กรณีเช่นนี้ศาลจะสั่งให้ดำเนินการพิจารณาต่อไป โดยให้โจทก์นำพยานมาสืบ จะทำสัญญา ประนีประนอมยอมความและพิพากษาตามยอมโดยงดการพิจารณาไม่ได้ เพราะการพิจารณาคดีล้ม ละลาย ศาลต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่โจทก์ฟ้อง ถ้าโจทก์ไม่ยอมนำพยานมาสืบ ศาลอาจ พิจารณายกฟ้อง โดยถือว่าโจทก์ไม่มีพยานมาสืบ และคดีไม่ได้ความจริงตามที่ฟ้อง ตามมาตรา 14

คำถาม กู้กู้เงินไก่อโดยมีปลาเป็นผู้ค้ำประกัน กู้ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องคดีล้มละลายและศาลมี คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด กู้ได้ยื่นคำขอประนีประนอมหนี้โดยขอชำระหนี้บางส่วน ที่ประชุมเจ้า หนี้นิมนต์ยอมรับและศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนีประนอมหนี้ดังกล่าว กู้ได้ชำระหนี้ตามข้อตกลง ในการประนีประนอมหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงพ้นจากการล้มละลาย ดังนี้ ให้ไก่อซึ่งไม่ได้ยื่นคำขอ รับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย จะฟ้องกู้และปลาเป็นคดีแพ่งเรียกเงินกู้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56 และ มาตรา 59 (เวลาตอบต้องยกเนื้อ ความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ ไก่อไม่มีอำนาจฟ้องกู้ เพราะไก่อต้องถูกผูกมัดด้วยผลของการประนีประนอมหนี้ ตามมาตรา 56 ส่วนปลานั้นไก่อสามารถฟ้องปลาให้รับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันได้ เพราะการ ประนีประนอมหนี้ไม่ทำให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย ตามมาตรา 59

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2539 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นั้นในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่งเมื่อ วันที่ 8 กันยายน 2539 และในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2541 ต่อมาเจ้าหนี้อื่นยื่น คำขอรับชำระหนี้ของตน ในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2540

ก) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องรับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้อื่นนี้ไว้ดำเนินการ หรือไม่ เพราะเหตุใด

ข) ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้อื่นแล้วเห็นเห็นว่า หนี้ของเจ้าหนี้อื่นขาดอายุความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะรายงานความเห็นเสนอต่อศาลว่าอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 91 และมาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อ
ความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ก) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องรับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้อย่างนี้ไว้ดำเนินการเพราะ
เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลา ตามมาตรา 91 ในกรณีนี้จะต้องถือเอาวันที่ 18 พฤศจิกายน
2539 ซึ่งเป็นวันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 วรรคแรก (ฎีกาที่ 690/2509)

ข) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะรายงานความเห็นเสนอต่อศาลว่า ควรยกคำขอรับชำระหนี้
ของเจ้าหนี้อย่างนี้เสีย เพราะเป็นหนี้ที่ขอรับชำระไม่ได้ โดยหนี้ที่ขาดอายุความนั้นถือเป็นหนี้ที่ฟ้อง
ร้องให้บังคับคดีไม่ได้ ตามมาตรา 94(1) (นัยฎีกาที่ 409/2511)

คำถาม กติล้มละลายเรื่องหนึ่ง ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนสยาม จำกัด เค็ด
ขาดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้สนองซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความ
รับผิดล้มละลายตามห้าง แต่สนองต่อสู้ว่าตนมิได้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้าง
หุ้นส่วนสยาม จำกัด และตนมิได้มีหนี้สินส่วนตัว ตามทางพิจารณาได้ความว่าสนองเป็นหุ้น
ส่วน ไม่จำกัดความรับผิดจริง แต่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มิได้นำสืบให้ศาลเห็นว่าสนองมีหนี้สิน
ส่วนตัว ดังนี้ ศาลจะดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 89 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของ
กฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ เมื่อทางพิจารณาได้ความว่าสนองเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด
และศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดห้างหุ้นส่วนสยาม จำกัด เค็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้
ยื่นคำร้องขอให้สนองล้มละลาย ศาลก็ต้องมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สนองเค็ดขาด ตามมาตรา 89

ส่วนข้อต่อสู้ของสนองที่ว่าตนมิได้เป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัวนั้นศาลไม่รับฟัง เพราะในคดี
ร้องขอให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดล้มละลายตามห้าง ผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัด
ความรับผิดไม่มีอำนาจต่อสู้คดี และนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างฯ หรือมิใช่
เป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัวได้ (นัยฎีกาที่ 1172/2521)

คำถาม คดีล้มละลายของศาลแพ่งเรื่องหนึ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหนังสือแจ้งความ
ให้ดวงซึ่งเป็นลูกหนี้ของบุคคลล้มละลายชำระเงิน 180,000 บาท แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตาม
พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 119 ดวงได้รับหนังสือดังกล่าวแล้วมีหนังสือปฏิเสธไปยังอธิบดีผู้

พิพากษาศาลแพ่ง อธิบดีผู้พิพากษศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นเจ้าของสำนวนคดีล้ม
ละลายนั้นรับหนังสือปฏิเสธหนี้ไปไว้พิจารณาต่อไป หลังจากดวงได้รับหนังสือของเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ดังกล่าวแล้ววงเลขกำหนด 14 วันไปแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงขอให้ศาลออกคำ
บังคับให้ดวงชำระหนี้ตามที่มีหนังสือแจ้งความดังกล่าว ดังนี้ ศาลจะออกคำบังคับให้ตามที่เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย ป.พ.พ. มาตรา 119 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมาย
ประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทหาธรรม ดวงเพียงแต่มีหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังอธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่งเท่านั้น มิได้
มีหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนด 14 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หนี้
ที่ดวงได้รับแจ้งให้ชำระจึงเป็นหนี้ที่เด็ดขาด ตามมาตรา 119 ดังนั้น ศาลจะต้องออกคำบังคับให้
ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอมาก

คำถาม สุภาพขับรถยนต์ด้วยความประมาทชนสุเทพได้รับบาดเจ็บสาหัส สุเทพเรียกค่า
สินไหมทดแทน 60,000 บาท ต่อมาปรากฏว่าสุภาพเป็นบุคคลมีหนี้สินพันตัว ดังนี้

ก) สุเทพจะฟ้องสุภาพให้ล้มละลายได้หรือไม่

ข) หากสุเทพไม่ได้เป็นโจทก์ฟ้องสุภาพ แต่สุภาพถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องให้ล้มละลายและ
ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด สุเทพยื่นคำขอชำระหนี้ของตนในคดีล้มละลายก่อนที่ศาลจะมี
คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวคดีนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าสุภาพขับ
รถยนต์ชนในวันเดียวกันกับวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
จะดำเนินการสั่งชำระหนี้ของสุเทพอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 และมาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อ
ความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทหาธรรม วินิจฉัยได้ดังนี้

ก) สุเทพฟ้องสุภาพให้ล้มละลายไม่ได้ เพราะหนี้ค่าสินไหมทดแทนฐานละเมิดเป็นที่ยังไม่
อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 9(3)

ข) หากสุเทพไม่ได้เป็นโจทก์ฟ้องเอง แต่สุภาพถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องให้ล้มละลาย และศาลมี
คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แม้คำเสียหายฐานละเมิดจะเป็นหนี้ยังไม่แน่นอน ก็ขอรับชำระหนี้ได้
แต่มูลหนี้รายนี้เกิดขึ้นในวันเดียวกันว่าศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวไม่ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมี

คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ (คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวหรือพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด) ตามมาตรา 94 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องสั่งไม่รับคำขอรับชำระหนี้ของคู่พิพาท

คำถาม นายน้อยถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ยึดเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้ประจำในสำนักงานของนายน้อยจำนวน 1 เครื่อง และยึดเครื่องทำน้ำอุ่นซึ่งติดตั้งไว้ที่บ้านของนายน้อยอีก 1 เครื่อง ปรากฏว่าบริษัท กรุงเทพ จำกัด ยื่นคำร้องคัดค้านต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องทำน้ำอุ่นที่ยึดไว้ดังกล่าวไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของนายน้อย แต่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทฯ ผู้ร้องซึ่งได้ให้นายน้อยเช่าซื้อ และนายน้อยยังชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วน ขอให้ถอนการยึด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้ว เชื่อเท็จจริงได้ความดังคำร้องคัดค้าน ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 109(3) และมาตรา 122 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ประจำสำนักงานของนายน้อยผู้ล้มละลาย ถือได้ว่าอยู่ในความครอบครองของนายน้อยผู้ล้มละลายในทางธุรกิจว่าของนายน้อยผู้ล้มละลาย ทั้งพฤติการณ์ทำให้เห็นว่านายน้อยเป็นเจ้าของ ตามมาตรา 109(3) ต้องถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ บริษัทฯ ผู้ร้องขอให้ถอนการยึดไม่ได้

เครื่องทำน้ำอุ่นเป็นสิ่งของที่อยู่ในความครอบครองของนายน้อยผู้ล้มละลายจริง แต่ไม่ใช่ในทางการค้าหรือธุรกิจไม่เป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ แต่มีสัญญาเช่าซื้อซึ่งผู้ล้มละลายมีภาระจะต้องชำระราคาอยู่อีก เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องพิจารณาตามมาตรา 122 ว่า ถ้าราคาที่จะต้องชำระต่อไปเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่จะได้มาก็แข่งไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญานั้นได้ แต่ถ้าราคาที่จะต้องชำระต่อไปน้อยกว่าราคาทรัพย์สินก็ถือสิทธิเข้าปฏิบัติตามสัญญาต่อไป

คำถาม นายสมเกียรติกู้เงินนายสมบูรณ์โดยมีนายสมศักดิ์เป็นผู้ค้ำประกัน นายสมเกียรติถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องคดีล้มละลาย และศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด นายสมเกียรติได้ยื่นคำขอประนอมหนี้โดยขอรับชำระหนี้บางส่วน ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติยอมรับและศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้ดังกล่าว นายสมเกียรติได้ชำระหนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้เป็นหนี้ที่

เรียบร้อยแล้ว จึงพ้นจากการล้มละลาย ดังนี้ นายสมบูรณ์ซึ่งไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย จะฟ้องนายสมเกียรติและนายสมศักดิ์เป็นคดีแพ่งเรียกเงินกู้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 56 และ มาตรา 59 (เวลาตอบต้องยกเนื้อข้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องกู้ เพราะโจทก์ต้องถูกผูกมัดด้วยผลของการประนอมหนี้ตามมาตรา 56 ส่วนปลานั้น โจทก์สามารถฟ้องปลาให้รับผิดชอบตามสัญญาได้ เพราะการประนอมหนี้ไม่ทำให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย ตามมาตรา 59

คำถาม คดีล้มละลายเรื่องหนึ่งศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด โจทก์ได้นำยึดบ้านและที่ดินของจำเลยเอาไว้ ต่อมาศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้อง โจทก์จะยื่นฎีกาต่อศาลและยังเกรงว่าหากจะต้องถอนการยึดบ้านและที่ดินอื่นให้จำเลยไป จำเลยอาจจำหน่ายหมดไปทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายได้ ดังนี้ นอกจากโจทก์จะยื่นฎีกาต่อศาลแล้ว โจทก์จะขอความคุ้มครองโดยวิธีการในกฎหมายอย่างไรได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153 ประกอบ ป.วิ.แพ่ง มาตรา 264 (เวลาตอบต้องยกเนื้อข้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทธรณ์ นอกจากโจทก์จะยื่นฎีกาต่อศาลแล้ว โจทก์ยังสามารถยื่นคำร้องต่อศาลขอความคุ้มครองได้ ตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 264 ประกอบ พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153 ซึ่งโดยเนื้อหาของคำร้องดังกล่าวนี้ คือ ขอให้ศาลฎีกาสั่งให้งดปล่อยทรัพย์ของจำเลยที่โจทก์นำยึดไว้ก่อนเพื่อป้องกันความเสียหายของโจทก์ คือ ให้มีการยึดบ้านและที่ดินของจำเลยต่อไป ไม่ถอนการยึด ทั้งนี้ตามบรรทัดฐานซึ่งศาลฎีกาเคยสั่งคุ้มครองให้

คำถาม นายฉัตรชัยขัณฑ์ด้วยความประมาทจนนายสุรชัยได้รับบาดเจ็บ นายสุรชัยเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 50,000 บาท แต่นายฉัตรชัยยอมชดใช้เพียง 30,000 บาท จึงยังไม่สามารถตกลงกันได้ ต่อมาปรากฏว่านายฉัตรชัยเป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัว ดังนี้ นายสุรชัยจะฟ้องให้นายฉัตรชัยล้มละลายได้หรือไม่ และหากนายสุรชัยไม่ได้เป็นโจทก์ฟ้องเอง แต่นายฉัตรชัยถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องให้ล้มละลาย และศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ดังนี้ นายสุรชัยจะยื่นคำขอรับชำระหนี้ 50,000 บาท ของตนในคดีล้มละลายนั้นได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9, มาตรา 94 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

หนี้ที่จะนำมาฟ้องคดีล้มละลายได้ หนี้นั้นต้องกำหนดจำนวนได้แน่นอน กรณีตามอุทาหรณ์ นายสุรชัยถูกนายฉัตรชัยขับรถยนต์ชนได้รับบาดเจ็บสาหัสด้วยความประมาท เป็นการละเมิดที่ไม่อาจกำหนดจำนวนค่าเสียหายได้แน่นอน นายสุรชัยจะนำคดีมาฟ้องนายฉัตรชัยเป็นคดีล้มละลายไม่ได้ จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาให้ชำระหนี้แล้ว หรือตกลงกันโดยการรับสภาพหนี้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9 แต่ถ้านายฉัตรชัยไม่ได้เป็นโจทก์ฟ้องเอง แต่นายสุรชัยถูกเจ้าหน้าที่รายอื่นฟ้องให้ล้มละลาย เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว แม้หนี้นั้นไม่อาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน นายสุรชัยก็ชอบที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94

คำถาม สมกู้ยืมเงินสิงห์ไป 90,000 บาท โดยนำแหวนเพชรของตนมามอบให้สิงห์ไว้เป็นประกันหนี้โดยไม่หลักฐานนำมาเป็นหนังสือและไม่ได้ทำหลักฐานการกู้ยืมเงินกันไว้เป็นหนังสือแต่อย่างไร ต่อมาสมถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องล้มละลาย และศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์สมเด็ดขาด สิงห์ขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยตีราคาแหวนเพชรของสิงห์เป็นเงิน 70,000 บาท แล้วขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่อีก 20,000 บาท ดังนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะส่งคำขอรับชำระหนี้ของสิงห์อย่างไร

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 95 และมาตรา 96 วรรคท้าย (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุทาหรณ์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะส่งไม่รับคำขอรับชำระหนี้ของสิงห์ แม้สิงห์จะเป็นผู้รับจำนำซึ่งการจำนำไม่จำกัดต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือก็ตาม แต่สิงห์อยู่ในฐานะเจ้าหนี้มีประกันซึ่งลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เนื่องจากหนี้ส่วนที่เกินกว่าราคาหลักประกันนั้นเป็นหนี้เงินกู้เกินกว่าห้าสิบบาทซึ่งไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือจะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 653 สิงห์จึงเป็นเจ้าหนี้มีประกันซึ่งตกอยู่ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 96 วรรคท้าย ฉะนั้นสิงห์จึงไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ได้ แต่สิงห์ยังคงมีสิทธิเหนือแหวนเพชรที่จำนำอันเป็นหลักประกันซึ่งลูกหนี้ได้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ ตามมาตรา 95

คำถาม ในคดีล้มละลาย หลังจากศาลได้รับฟ้องไว้แล้ว ศาลได้ออกหมายกำหนดวันนัดพิจารณา และส่งสำเนาคำฟ้องไปให้จำเลย จำเลยไม่ยื่นคำให้การภายใน 8 วันนับแต่วันรับสำเนาฟ้อง โจทก์จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ดังนี้ ศาลจะสั่งประการใด

ถ้าต่อมาในวันนัดพิจารณา โจทก์ยื่นเลขมาศาลขอทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้าศาลว่าจำเลยยอมชำระหนี้ให้โจทก์ตามกำหนดเวลาที่ระบุกันไว้ ซึ่งหากจำเลยคิดนัดให้ศาลพิพากษาให้จำเลยล้มละลายตามฟ้อง ดังนี้ หากจำเลยผิดนัด ศาลจะพิจารณาพิพากษาให้จำเลยล้มละลายตามสัญญาประนีประนอมยอมความกันได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ. ล้มละลายฯ มาตรา 13 และมาตรา 14 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

คดีล้มละลาย จำเลยไม่ยื่นคำให้การภายใน 8 วัน นับแต่วันสำเนาฟ้อง โจทก์จะขอให้ศาลสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การไม่ได้ เพราะคดีล้มละลายไม่มีบทบัญญัติให้หมายเรียกให้จำเลยยื่นคำให้การเหมือนคดีแพ่งธรรมดา แต่ศาลออกหมายนัดพิจารณาไปทีเดียว ตามมาตรา 13 ดังนั้น ศาลจะสั่งยกคำร้องของโจทก์ที่ขอให้ศาลสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

การพิจารณาคดีล้มละลาย ศาลต้องพิจารณาเอาความจริง ตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 กรณีตามอุทธรณ์นี้ แม้จำเลยผิดนัด ศาลจะพิจารณาพิพากษาให้จำเลยล้มละลายในทันทีตามสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ได้ ศาลจะต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ก่อน ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริง ให้ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าไม่ได้ความจริง หรือถูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ถูกหนีล้มละลายให้ศาลยกฟ้อง

คำถาม ในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) ในคดีล้มละลายเรื่องหนึ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พบว่าลูกหนี้ (จำเลย) เป็นเจ้าหนี้นายเกียรติเป็นเงิน 700,000 บาท แต่นายเกียรติไม่มีทรัพย์สินอื่น คงมีแค่สิทธิเรียกร้องที่จะได้รับชำระราคาสินค้าที่นายขจรซื้อไปเป็นเงิน 400,000 บาท เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงมีหนังสือแจ้งความไปยังนายขจร ให้ชำระเงินจำนวน 400,000 บาท ดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ นายขจรมีหนังสือปฏิเสธว่ามีได้เป็นหนี้เพราะได้ชำระราคาสินค้าให้แก่ นายเกียรติไปแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำการสอบสวนแล้วมีหนังสือยืนยันไปยังนายขจร ให้ชำระเงินดังกล่าว นายขจรจึงยื่นคำคัดค้านต่อศาลในการพิจารณา

ของศาลได้ความจริงว่านายขจรยังมีได้ชำระราคาสินค้าให้แก่นายเกียรติ ดังนี้ ศาลจะมีคำสั่งให้นายขจรชำระเงิน 400,000 บาท ให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 119 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

อำนาจในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 มาตรา 119 นั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะมีอำนาจที่จะมีหนังสือแจ้งความไปยังบุคคลซึ่งถูกหนี้ (จำเลย) มีสิทธิเรียกร้องให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ถูกหนี้ (จำเลย) เท่านั้น

ตามอุททาหารณ์ นายเกียรติเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องให้นายขจรชำระราคาสินค้าให้แก่นายเกียรติถูกหนี้ (จำเลย) หากมีสิทธิเรียกร้องต่อนายขจรไม่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีอำนาจที่จะมีหนังสือแจ้งความให้นายขจรชำระราคาสินค้าให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ดังนั้นศาลจึงมีคำสั่งให้นายขจรส่งมอบเงิน 400,000 บาท ให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 2575/2509)

คำถาม กรณีแรก หนึ่งกับสองร่วมกันกู้เงินสามไป 900,000 บาท โดยทำหนังสือสัญญากู้เงินให้ไว้เป็นหลักฐาน ต่อมาหนึ่งถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องให้ล้มละลาย ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หนึ่งเด็ดขาด สองได้ออกเงินชำระหนี้ให้สามไปครบทั้ง 900,000 บาทแล้ว สองจะขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายที่หนึ่งเป็นจำเลยนั้น ได้เพียงใด หรือไม่

กรณีหลังความข้อเท็จจริงข้างต้น ถ้าสองมิได้ออกเงินชำระหนี้ให้สามเลย สองจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายนั้น ได้เพียงใด หรือไม่

อนึ่ง ถ้าคดีล้มละลายที่หนึ่งเป็นจำเลย รวบรวมทรัพย์สินได้พอที่จะแบ่งจ่ายให้เจ้าหนี้ 20% เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะจ่ายส่วนแบ่งให้สองในกรณีแรกและกรณีหลังต่างกันอย่างไรหรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 101 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ตามอุททาหารณ์ กรณีแรกสองมีสิทธิขอรับชำระหนี้ได้เท่าจำนวนที่ตนเองอาจใช้สิทธิไต่เบียดจากหนึ่งได้คือ 450,000 บาท ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 101 ประกอบด้วย ป.พ.พ. มาตรา 296 และเวลาจ่ายส่วนแบ่งสองมีสิทธิได้รับส่วนแบ่ง 20% ของเงิน 450,000 บาท คือ 90,000 บาท

กรณีหลังซึ่งสองยังมีได้ออกเงินชำระหนี้ให้สามเลยนั้น สองก็ขอรับชำระหนี้ได้เท่าจำนวนที่ตนเองอาจใช้สิทธิไต่เบียดจากหนึ่งได้เช่นเดียวกับกรณีแรก คือ 450,000 บาท ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 101 นั่นเอง แต่ถ้าสามเจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวน 900,000 บาทแล้ว สองก็หมดสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายนั้น ทั้งนี้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 101

เมื่อถึงเวลาที่จะจ่ายส่วนแบ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จะยังไม่จ่ายส่วนแบ่งให้สองจนกว่าสองจะใช้หนี้ให้สามเจ้าหนี้แทนหนึ่งไปแล้ว เพราะเป็นไปตามเงื่อนไขแห่งการรับช่วงสิทธิ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 229(3) ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิกันส่วนแบ่งของเจ้าหนี้รายที่มีเงื่อนไขไว้ก่อนได้ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 125 นั่นเอง

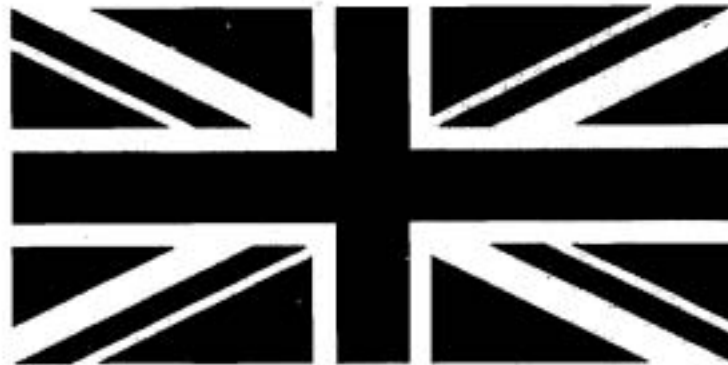
คำถาม มิ่งฟ้องแม่นให้ล้มละลาย ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แม่นเด็ดขาด แม่นไม่ได้ยื่นคำขอประนอมหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงรายงานศาลว่าเจ้าหนี้ได้ลงมติในการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกขอให้ศาลพิพากษาให้แม่นล้มละลาย และนัดไต่สวนถูกหนีโดยเปิดเผยต่อไป ก่อนถึงวันนัดฟังคำพิพากษา แม่นประสงค์จะขอประนอมหนี้กับเจ้าหนี้ โดยขอให้ศาลงดอ่านคำพิพากษาไว้ก่อน ดังนี้ แม้จะดำเนินการอย่างไร และเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้แม่นล้มละลายแล้ว แม่นจะขอประนอมหนี้ได้หรือไม่

คำตอบ หลักกฎหมาย พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 31 มาตรา 45 และมาตรา 61 และ มาตรา 63 (เวลาตอบต้องยกเนื้อความของกฎหมายประกอบด้วยทุกครั้ง)

ในการประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย มาตรา 45 บังคับให้ทำคำขอเป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนด 7 วันนับแต่วันยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน ตาม มาตรา 30 หรือภายในเวลาตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กำหนดให้ เมื่อแม่นไม่ยื่นคำขอประนอมหนี้ภายในเวลาตามกำหนด และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานศาลว่าเจ้าหนี้ได้ลงมติในการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกให้ศาลพิพากษาให้ถูกหนีล้มละลาย ดังนี้ ตามมาตรา 61 บังคับให้ศาลพิพากษาให้ถูกหนีล้มละลาย จะงดพิพากษาหรือพิพากษาเป็นอย่างอื่นไม่ได้ หากแม่นประสงค์จะขอประนอมหนี้แม่นก็ชอบที่จะเสนอคำขอประนอมหนี้เมื่อมีคำพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ซึ่งในการขอประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายนั้น ตามบทบัญญัติมาตรา 63 ถูกหนีจะเสนอขอเมื่อใดก็ได้ และเมื่อเสนอแล้วไม่เป็นผลก็เสนอใหม่อีกได้ มีข้อจำกัดเพียงว่าให้พ้นสามเดือนนับแต่วันที่การขอประนอมหนี้ครั้งสุดท้ายไม่เป็นผล

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

(UK)

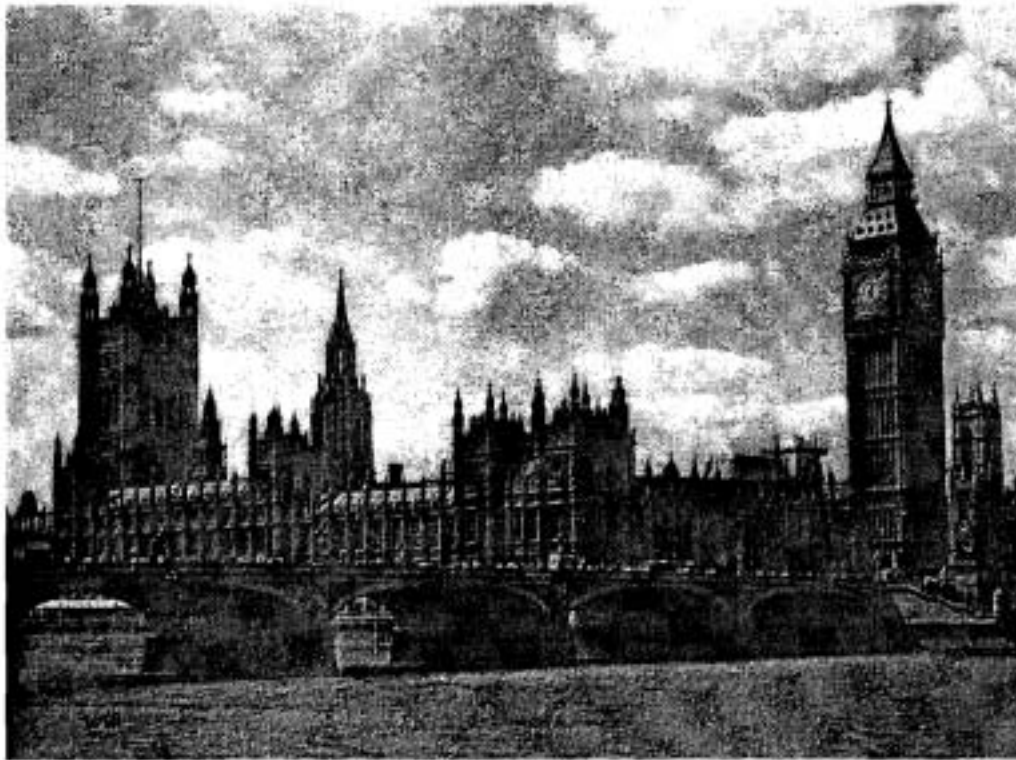
ธงชาติสหราชอาณาจักรอังกฤษ

แผนที่ประเทศอังกฤษ

Queen Elizabeth II
พระประมุขแห่งสหราชอาณาจักร

The Westminster
พระราชวังเวสต์มินสเตอร์ ซึ่งใช้เป็นทีประชุมรัฐสภาอังกฤษ

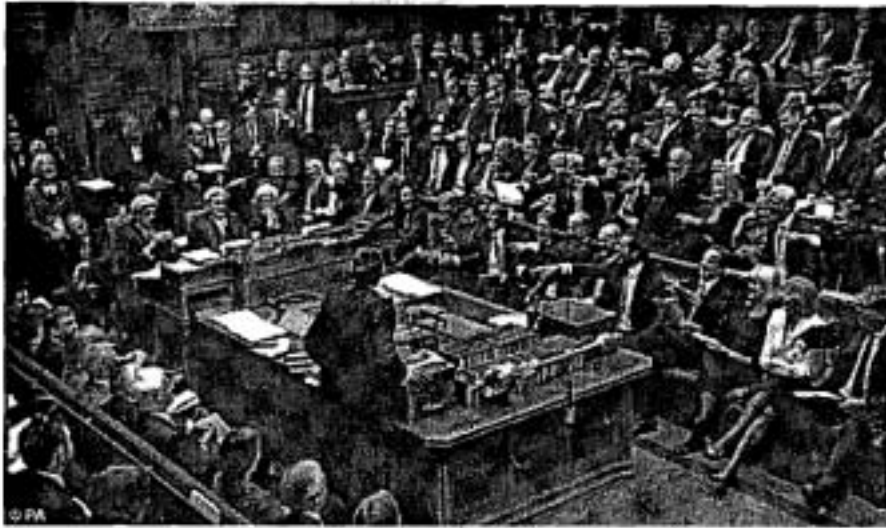
ห้องประชุมรัฐสภาอังกฤษ

Michael Martin

Speaker of the House of Commons

ประธานสภาผู้แทนราษฎรอังกฤษปัจจุบัน

การประชุมในห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎรอังกฤษ

Tony Blair อดีตนายกรัฐมนตรีอังกฤษ
และ Gordon Brown นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน

10 Downing Street
ทำเนียบนายกรัฐมนตรีอังกฤษ

รายชื่อนายกรัฐมนตรีอังกฤษ ช่วงศตวรรษ ที่ 20

ชื่อ	รูปถ่าย	วันที่เข้า ดำรงตำแหน่ง	วันที่ออก จากตำแหน่ง	พรรคการเมือง ที่สังกัด	การดำรงตำแหน่ง ในอดีต
<u>Arthur Balfour</u>		<u>11 July 1902</u>	<u>5 December 1905</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>
<u>Sir Henry Campbell-Bannerman</u>		<u>5 December 1905</u>	<u>7 April 1908</u>	Liberal	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>
<u>H. H. Asquith</u>		<u>7 April 1908</u>	<u>7 December 1916</u>	Liberal	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons 5 April 1908 - 5 December 1916;</u> <u>Secretary of State for War March 30 1914 - August 5, 1914</u>
<u>David Lloyd George</u>		<u>7 December 1916</u>	<u>19 October 1922</u>	Liberal	<u>First Lord of the Treasury</u>

<u>Andrew Bonar Law</u>		<u>23 October 1922</u>	<u>20 May 1923</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>
<u>Stanley Baldwin (1st term)</u>		<u>23 May 1923</u>	<u>16 January 1924</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons 23 May 1923 - 16 January 1924; Chancellor of the Exchequer 23 May 1923 - 27 August 1923</u>
<u>Ramsay MacDonald (1st term)</u>		<u>22 January 1924</u>	<u>4 November 1924</u>	Labour	<u>First Lord of the Treasury, Leader of the House of Commons & Secretary of State for Foreign Affairs</u>
<u>Stanley Baldwin (2nd term)</u>		<u>4 November 1924</u>	<u>5 June 1929</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>

<u>Ramsay MacDonald</u> (2nd term)		<u>5 June 1929</u>	<u>24 August 1931</u>	Labour	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>
<u>Ramsay MacDonald</u> (3rd term)		<u>24 August 1931</u>	<u>7 June 1935</u>	<u>National Labour (National Government)</u>	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>
<u>Stanley Baldwin</u> (3rd term)		<u>7 June 1935</u>	<u>28 May 1937</u>	<u>Conservative (National Government)</u>	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>
<u>Neville Chamberlain</u>		<u>28 May 1937</u>	<u>10 May 1940</u>	<u>Conservative (National Government)</u>	<u>First Lord of the Treasury & Leader of the House of Commons</u>
<u>Winston Churchill</u> (1st term)		<u>10 May 1940</u>	<u>23 May 1945</u>	<u>Conservative (Coalition)</u>	<u>First Lord of the Treasury & Minister of Defence 10 May 1940 - 23 May 1945; Leader of the House of Commons 10 May 1940 - February 19, 1942</u>

<u>Winston Churchill</u> (2nd term)		<u>23 May 1945</u>	<u>27 July 1945</u>	Conservative (Caretaker)	<u>First Lord of the Treasury & Minister of Defence</u>
<u>Clement Attlee</u>		<u>27 July 1945</u>	<u>26 October 1951</u>	Labour	<u>First Lord of the Treasury 27 July 1945 - 26 October 1951;</u> <u>Minister of Defence 27 July 1945 - December 1946</u>
<u>Winston Churchill</u> (3rd term)		<u>26 October 1951</u>	<u>7 April 1955</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury 26 October 1951 - 7 April 1955;</u> <u>Minister of Defence 26 October 1951 - March 12, 1952</u>
<u>Sir Anthony Eden</u>		<u>7 April 1955</u>	<u>10 January 1957</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury</u>
<u>Harold Macmillan</u>		<u>10 January 1957</u>	<u>19 October 1963</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury</u>

<u>Alec Douglas-Home</u>		<u>19 October 1963</u>	<u>16 October 1964</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury</u>
<u>Harold Wilson (1st term)</u>		<u>16 October 1964</u>	<u>19 June 1970</u>	Labour	<u>First Lord of the Treasury</u>
<u>Edward Heath</u>		<u>19 June 1970</u>	<u>4 March 1974</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury</u>
<u>Harold Wilson (2nd term)</u>		<u>4 March 1974</u>	<u>5 April 1976</u>	Labour	<u>First Lord of the Treasury</u>
<u>James Callaghan</u>		<u>5 April 1976</u>	<u>4 May 1979</u>	Labour	<u>First Lord of the Treasury & Minister for the Civil Service</u>
<u>Margaret Thatcher</u>		<u>4 May 1979</u>	<u>28 November 1990</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury & Minister for the Civil Service</u>

<u>John Major</u>		<u>28 November 1990</u>	<u>2 May 1997</u>	Conservative	<u>First Lord of the Treasury & Minister for the Civil Service</u>
<u>Tony Blair</u>		<u>2 May 1997</u>	<u>27 June 2007</u>	Labour	<u>First Lord of the Treasury & Minister for the Civil Service</u>
<u>Gordon Brown</u>		<u>27 June 2007</u>	Incumbent	Labour	<u>First Lord of the Treasury & Minister for the Civil Service</u>